

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 1403-02/3

Chișinău

«02» 01 2013

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege despre semințe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1019 din 28 decembrie 2012.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege nominalizat este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.

Anexă:

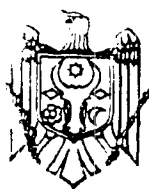
- 1.Hotărârea Guvernului nr.1019 din 28 decembrie 2012 -2ex.
- 2.Proiectul de lege nominalizat.
- 3.Nota de argumentare.

**Secretar general
al Guvernului**

Victor BODIU

Ex.S.Donțu
tel. .250.427

15 01³ 13

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 1019
din 28 decembrie 2012

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege despre semințe

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege despre semințe.

Prim-ministru

VLADIMIR FILAT

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Vasile Bumacov

Ministrul justiției

Oleg Efrim

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

despre semințe

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Scopul și sfera de aplicare a prezentei legi

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor.

(2) Prezenta lege nu se răsfrânge asupra producerii semințelor în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca acestea să nu fie expuse comercializării.

(3) În sensul prezentei legi, termenul *sămînță* cuprinde și materialul săditor, iar termenul *plante* cuprinde plante agricole și horticole.

Articolul 2. Noțiuni de bază și categorii de semințe

(1) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele noțiuni:

a) *ameliorator* – persoană care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un soi;

b) *buletin de analiză* – document, eliberat de un laborator autorizat/acreditat, care atestă calitatea semințelor testate conform unor metode standardizate;

c) *calitățile de soi ale semințelor* – totalitatea indicilor biologici ce caracterizează apartenența semințelor la un anumit soi;

d) *calitățile valorii culturale a semințelor* – totalitatea indicilor de calitate ai semințelor, ce caracterizează preabilitatea lor;

e) *catalogul soiurilor de plante* – catalog în care sînt înscrise soiurile de plante admise pentru producere și comercializare în Republica Moldova;

f) *comercializare* – vânzarea, deținerea în vederea vânzării, oferta de vânzare și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de semințe către o terță parte, în vederea unei exploatare comerciale;

g) *control semincer* – totalitatea măsurilor și acțiunilor legate de monitorizarea și supravegherea procesului de producere a semințelor, precum și de prelucrarea, certificarea și comercializarea acestora;

h) *condiționarea semințelor* – operație prin care semințele se aduc la anumite norme de umiditate, puritate și calitate;

i) *contract de multiplicare* – contractul de producere a semințelor, încheiat în condițiile legii, între amelioratorul soiului sau reprezentantul acestuia și un agent economic.

j) *certificat de calitate* – document eliberat de organul de control semincer, care confirmă calitatea semințelor;

k) *certificat de calitate la import* – document eliberat de organul de control semincer pentru semințele importate, ce confirmă corespunderea calității semințelor importate cu cerințele și normele de calitate;

l) *declarație de multiplicare* – declarația agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor, adresată organului de control semincer în vederea admiterii culturii destinate multiplicării pentru inspecția în câmp;

m) *lot de semințe* – cantitate de semințe de un soi, omogene prin origine, calitățile cărora sînt confirmate printr-un certificat de calitate;

n) *material săditor* – materialul obținut în urma înmulțirii generative sau vegetative, care include semințe, sîmburi și bulbi utilizați ca material biologic de reproducție a plantelor, părți de plantă sau plante întregi cu rădăcini utilizate ca material pentru plantare;

o) *menținător* – persoană fizică sau juridică indicată în Catalogul soiurilor de plante ca responsabil pentru menținerea unui soi cu caracteristicile avute la data înscrierii în Catalogul soiurilor de plante. Menținătorul poate fi amelioratorul soiului sau persoana căreia amelioratorul i-a transmis acest drept printr-o tranzacție legală;

p) *plantă* – cuprinde culturile agricole (cereale, leguminoase, plante oleaginoase, tehnice și furajere) și horticole (legume, pomi și arbuști fructiferi, viță de vie, plante ornamentale, aromatice și medicinale);

q) *producerea semințelor* – activitate ce asigură multiplicarea semințelor de soiuri înregistrate, menținerea calităților de soi, biologice și productive;

r) *prelucrarea semințelor* – activitate ce cuprinde cel puțin una dintre următoarele operațiuni: condiționarea, incluzînd precurățarea, uscarea, curățarea, sortarea, fasonarea, tratarea, după caz, formarea loturilor, ambalarea și etichetarea, precum și operațiuni auxiliare ca depozitarea, păstrarea și transportarea semințelor;

s) *registru agenților economici pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor* – registru în care sînt înscrise agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care activează în domeniul producerii și/sau prelucrării, și/sau comercializării semințelor;

t) *semințe* – organe vegetative și generative ale plantelor de cultură folosite pentru producere sau multiplicare;

u) *soi (hibrid, linie, clonă)* – grup de plante, aparținând unui singur taxon botanic de cel mai jos rang cunoscut, care poate fi definit prin expresia caracterelor rezultând dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri, distinct față de orice alt grup de plante prin expresia a cel puțin unuia dintre caractere, considerat ca entitate, avînd în vedere proprietatea sa de a fi reprodus fără modificare. Expresia caracterelor la materialul soiului de același tip poate fi variabilă sau invariabilă, gradul de variabilitate fiind determinat de genotip sau de combinația de genotipuri.

(2) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele categorii de semințe:

1) *semințele amelioratorului* – semințele obținute și multiplicare de ameliorator, care corespund descrierii oficiale după distinctivitate, uniformitate și stabilitate și care constituie sursa inițială a producerii semințelor de categoria biologică prebază;

2) *semințe prebază* – semințe provenite în urma înmulțirii semințelor amelioratorului sub supravegherea directă a acestuia sau a menținătorului;

3) *semințe bază* – semințe produse de menținător sau sub responsabilitatea directă a acestuia, care:

a) au fost produse din semințe prebază;

b) sînt destinate producerii semințelor de categorie certificate;

c) satisfac cerințele prevăzute de reglementările privind puritatea varietală, germinația etc., specificate pentru semințele bază;

4) *semințe de categoria certificată* sînt semințele care:

a) în cazul hibrizilor, sînt produse din forme parentale pe loturi de hibridare, care provin de la forma maternă cu încrucișări controlate;

b) în cazul soiurilor, sînt produse din semințele de bază sau din categoria certificată (reproducțiile I-III), care corespund cerințelor în privința purității biologice și calității germinative etc., specificate pentru semințele de categoria certificată;

5) *semințe comerciale* sînt semințele care:

a) au identitate ca specie;

b) corespund condițiilor de calitate a semințelor comerciale;

c) corespund, în urma unei examinări, condițiilor de valoare culturală;

6) *semințe de categorie standard* cuprind semințele de culturi legumicole care:

a) au suficientă identitate și puritate varietală;

b) sînt destinate realizării producției de consum;

c) corespund condițiilor de calitate a semințelor;

d) sînt verificate în postcontrol și corespund identității și purității varietale.

Capitolul II
ORGANIZAREA INSTITUȚIONALĂ, ATRIBUȚIILE
AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN DOMENIUL
PRODUCERII, PRELUCRĂRII ȘI PLASĂRII PE PIAȚĂ A
SEMINȚELOR

Articolul 3. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul agriculturii (în continuare – organul central de specialitate)

Organul central de specialitate are următoarele atribuții:

- 1) elaborează și promovează politica de stat în domeniile de producere, prelucrare și plasare pe piață a semințelor;
- 2) elaborează propuneri privind dezvoltarea cercetărilor științifice pentru crearea și ameliorarea de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante;
- 3) propune Guvernului spre aprobare zonele speciale pentru producerea semințelor;
- 4) asigură:
 - a) protejarea producătorilor agricoli împotriva riscului utilizării de semințe sau soiuri necorespunzătoare valorii biologice și indicatorilor de calitate;
 - b) colaborarea economică și științifică cu organizațiile internaționale și structurile similare ale altor state în domeniul producerii, prelucrării, controlului semincer și comercializării semințelor în conformitate cu convențiile și acordurile internaționale;
 - c) cadrul organizatoric și măsurile în vederea respectării cadrului juridic privind producerea, prelucrarea, plasarea pe piață a semințelor;
 - d) atragerea investițiilor străine pentru domeniul semincer;
 - e) măsurile necesare pentru remedierea deficitului de semințe pe piața internă.

Articolul 4. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – organul de control semincer)

(1) Organul de control semincer este o autoritate administrativă, subordonată organului central de specialitate și dispune de subdiviziuni teritoriale.

(2) Organul de control semincer:

- a) colaborează pe probleme semincere cu autoritățile centrale și locale, cu instituțiile de cercetări științifice, instituțiile de învățământ, cu persoane juridice de drept public sau privat, precum și cu persoane fizice, după caz;
- b) implementează politicile de stat în domeniul producerii, prelucrării, controlului calității și comercializării semințelor;

c) efectuează inspecții în câmp pentru stabilirea corespunderii identității soiului, purității biologice, valorii culturale, stării fitosanitare, în scopul certificării semințelor;

d) colaborează cu organizațiile și asociațiile profesionale din domeniul semințelor și cu agenții economici înregistrați pentru producerea, prelucrarea și comercializarea semințelor;

e) propune actualizarea normelor care stabilesc noi metode de determinare a calității semințelor, precum și a aparatelor și utilajului utilizat la controlul calității semințelor;

f) efectuează schimbul de informație tehnico-științifică și documentație privind controlul calității semințelor cu organele similare din alte țări;

g) participă la elaborarea actelor normative în domeniul producerii, prelucrării și comercializării semințelor;

h) elaborează sau actualizează ghiduri de inspecție în câmp și de certificare a semințelor;

i) ține Registrul agenților economici pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;

j) efectuează înregistrarea sau sistarea înregistrării agenților economici în condițiile prezentei legi;

k) eliberează certificate de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;

l) asigură, în limita mijloacelor alocate, finanțarea lucrărilor pentru exercitarea în teritoriu a controlului asupra sectoarelor semincere și pepinierelor viticole și pomicole;

m) acordă asistență opțional și fără plată în instruirea profesională a agenților economici în domeniul producerii, prelucrării semințelor;

n) aprobă:

sectoarele semincere și de hibridare a culturilor agricole;

plantațiile-mamă viticole, pomicole, de arbuști fructiferi și căpșun;

lista inspectorilor responsabili pentru inspectarea sectoarelor de hibridare și semincere a culturilor agricole, precum și pentru recunoașterea purității de soi în pepinierele viticole și pomicole.

Capitolul III

TESTAREA ȘI ÎNREGISTRAREA

SOIURILOR DE PLANTE

Articolul 5. Testarea și înregistrarea soiurilor de plante

(1) Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (în continuare – Comisia de Stat), conform metodologiilor și standardelor naționale și internaționale, testează valoarea culturală și de utilizare a soiurilor de plante autohtone și din străinătate și criteriile lor de distinctivitate, uniformitate și

stabilitate pentru care se solicită înregistrarea în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova (în continuare – Catalogul soiurilor) și/sau acordarea brevetului pentru soi de plantă.

(2) Comisia de Stat, ca organ de expertiză, la solicitare, în baza rezultatelor expertizei tehnice, întocmește un raport de examinare tehnică pe care îl transmite Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală (în continuare – AGEPI) ce servește drept temei pentru acordarea brevetului pentru soi de plantă. Acordarea brevetului de către AGEPI, în conformitate cu prevederile Legii nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, asigură protecția juridică a soiului pe teritoriul Republicii Moldova.

(3) Testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante, se efectuează în cadrul centrelor de testare, amplasate în diferite zone agroclimaterice ale Republicii Moldova, care formează rețeaua de testare a soiurilor și în instituțiile și laboratoarele specializate de profil agricol.

(4) Documentația de înregistrare a unui soi este disponibilă pentru utilizare personală și exclusivă, precum și în scopuri legale, de către orice persoană, cu excepția cazului în care informația este declarată de către autor confidențială.

Articolul 6. Radierea soiurilor de plante

(1) Soiurile se radiază din Catalogul soiurilor în cazul în care:

a) în perioada depunerii cererii pentru înregistrarea soiului sau în timpul examinării au fost furnizate date false, în baza cărora a fost înregistrat soiul. Semințele soiurilor în cauză (dacă nu au fost comercializate) vor fi retrase imediat de pe piață, iar persoanele vinovate vor purta răspundere administrativă, în modul stabilit de Codul contravențional;

b) soiurile înregistrate anterior și-au pierdut valoarea lor culturală și de utilizare și nu au fost retestate;

c) la propunerea amelioratorului sau a menținătorului.

(2) Semințele soiurilor menționate la literele b) și c), radiate din Catalogul soiurilor, se mențin în circuitul comercial pînă la epuizarea stocurilor, dar nu mai mult de doi ani.

Capitolul IV PRODUCEREA, PRELUCRAREA, COMERCIALIZAREA ȘI UTILIZAREA SEMINTELOR

Articolul 7. Sistemul de producere a semințelor

(1) Sistemul de producere a semințelor este un complex de măsuri științifice, organizatorice și agrotehnice ce stabilesc interdependența funcțională dintre agenții economici înregistrați care activează în producerea semințelor de toate categoriile biologice și instituțiile responsabile din domeniu.

(2) Sistemul de producere a semințelor se elaborează de către instituțiile științifice ramurale, în coordonare cu organul central de specialitate.

(3) Amelioratorii sau menținătorii soiurilor pun la dispoziția agenților economici înregistrați, care multiplică aceste soiuri, tehnologii specifice de producere a semințelor pe bază de contract, acordul de multiplicare pentru soiurile protejate prin brevet și descrierea caracterelor morfologice, în conformitate cu prevederile Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV).

(4) Pentru producerea semințelor în vederea plasării lor pe piață, agenții economici trebuie să fie înscrși în Registrul agenților economici pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor (în continuare – Registru).

(5) Agenții economici înregistrați trebuie să respecte tehnologiile de producere, prelucrare și plasare pe piață a semințelor, prevederile legale privind protecția soiurilor de plante protejate prin brevet și poartă răspundere de calitatea semințelor.

(6) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice prebază și bază revine amelioratorului și menținătorului.

(7) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice bază, certificat, standard și comercial revine agenților economici înregistrați.

(8) Producătorii agricoli trebuie să respecte distanțele de izolare în spațiu, față de sectoarele semincere (pepiniere), în baza unui acord scris între părți.

(9) Producătorii de semințe trebuie să țină și să completeze, în mod obligatoriu, Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor (conform modelului din anexa nr.1) în scopul asigurării trasabilității produsului.

Articolul 8. Prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor

(1) Condiționarea, calibrarea, ambalarea, depozitarea și păstrarea semințelor se realizează de către producătorii de semințe și/sau agenții economici specializați în prelucrarea semințelor.

(2) Sînt admise pentru comercializare și utilizare în scopul înființării plantațiilor de producție-marfă doar semințele de soiuri înregistrate în Catalogul soiurilor.

(3) Nu se admite comercializarea și utilizarea semințelor în scopuri de înființare a plantațiilor de producție-marfă, calitatea cărora nu a fost certificată în conformitate cu prevederile art. 18.

(4) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor este responsabil de calitatea semințelor plasate pe piață.

(5) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are dreptul să împuternicească distribuitori pentru comercializarea semințelor sale,

cu amănuntul, în ambalaje mici sau la bucată în ambalaj individual. Distribuitorii împuterniciți nu necesită a fi înregistrați.

(6) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are următoarele obligațiuni:

a) să emită o împuternicire anuală sau pentru anumite perioade pentru fiecare distribuitor care comercializează semințe în numele său, pentru a fi prezentată la cererea autorităților;

b) să oblige distribuitorii împuterniciți conform prevederilor de la lit. a) să dețină date privind cantitățile primite și vândute;

c) să dețină date, care vor fi puse la dispoziția organului de control semincer și subdiviziunilor teritoriale, cuprinzând numele, adresa distribuitorilor împuterniciți, locul și sortimentul produselor de vânzare.

(7) Normele și cerințele privind prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor sînt elaborate de organul central de specialitate și aprobate de Guvern.

(8) Nu fac obiectul comercializării:

a) semințele furnizate organismelor oficiale de testare și inspecție;

b) semințele furnizate prestatorilor de servicii în vederea transformării sau condiționării, atît timp cît prestatorul de servicii nu obține un drept asupra semințelor furnizate astfel;

c) semințele brute furnizate, cu anumite condiții, prestatorilor de servicii, în vederea producerii unor materii prime agricole, destinate unor scopuri industriale, sau semințele înmulțite în scopuri de procesare, atît timp cît prestatorul de servicii nu obține un drept nici asupra seminței furnizate, nici asupra produsului recoltei.

Articolul 9. Ambalarea, etichetarea și marcarea semințelor

(1) Semințele se plasează pe piață în ambalaje închise și etichetate, iar mențiunile înscrise pe etichetă trebuie să reflecte și să ateste identitatea și calitatea acestora, inclusiv starea fitosanitară.

(2) Semințele tratate se introduc în circuit comercial numai în ambalaje care trebuie să conțină o inscripție de avertizare că produsul a fost tratat chimic sau biologic.

(3) Semințele nu pot circula pe piața internă decît în ambalaje și cu etichete originale. Reambalarea și reetichetarea sînt permise, sub supravegherea organului de control semincer, numai agenților economici înregistrați.

Articolul 10. Importul semințelor

(1) Sînt admise la import numai semințele soiurilor de plante înscrise în Catalogul soiurilor.

(2) Importul semințelor, în scopul multiplicării, poate fi efectuat de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3) Importul semințelor de către agenții economici neînregistrați se efectuează pentru necesități proprii de plantare, fără drept de multiplicare sau comercializare pe piața internă.

(4) Sînt admise la import semințele soiurilor de plante neînscrise în Catalogul soiurilor, cu avizul eliberat de organul central de specialitate în termen de 10 zile lucrătoare, destinate:

a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;

b) testărilor oficiale efectuate de Comisia de Stat;

c) suplimentării unei varietăți prezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor, cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al UE;

d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi);

e) scopurilor de reproducere, a căror listă se aprobă de către organul central de specialitate și care se reexportă integral atît ca semințe, cît și ca produse derivate.

(5) Pentru obținerea avizului organului central de specialitate se prezintă următoarele documente:

a) contractul de livrare la import cu specificarea fiecărui lot de semințe;

b) certificatul fitosanitar eliberat de autoritățile fitosanitare competente ale statului exportator.

(6) Agenții economici efectuează importul semințelor în temeiul următoarelor documente:

a) permisul de carantină fitosanitară la importul semințelor eliberat de organul de control fitosanitar;

b) certificatul fitosanitar pentru export eliberat de țara exportatoare;

c) certificatul de calitate la importul semințelor (blanșetă de culoare verde), pentru materialul săditor importat (blanșetă de culoare albă), eliberat de organul de control semincer;

(7) După importul semințelor în baza certificatului de calitate la import, organul de control semincer efectuează controlul și certificarea loturilor de semințe și eliberează agentului economic certificatul de calitate pentru semințe sau buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern.

(8) Semințele se comercializează în limita termenului indicat în certificatul de calitate eliberat de organul de control semincer. În cazul expirării termenului indicat, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou document care autentifică calitatea acestora.

(9) Se interzice solicitarea altor documente permissive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul de calitate și permisul de carantină fitosanitară eliberate de autoritățile naționale în domeniu.

Articolul 11. Exportul și reexportul semințelor

(1) Exportul și reexportul semințelor se admite numai după certificarea loturilor de semințe.

(2) Agenții economici efectuează exportul semințelor în baza următoarelor documente:

a) certificatul fitosanitar de model internațional pentru semințe la export, eliberat de organul de control fitosanitar;

b) certificatul de calitate pentru semințe (blanșetă de culoare oranj), pentru materialul săditor (blanșetă de culoare albă), eliberat de organul de control semincer;

c) certificatele indicate la lit. a) și b) sînt eliberate în baza contractului de export cu specificarea fiecărui lot de semințe și a raportului de încercări al unui laborator acreditat.

(3) Eliberarea certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și a celui săditor se efectuează în baza certificatului de valoare biologică, eliberat producătorului de organul de control semincer.

(4) Se interzice solicitarea altor documente permissive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul de calitate și de cel fitosanitar.

Capitolul V ÎNREGISTRAREA AGENȚILOR ECONOMICI

Articolul 12. Condițiile de înregistrare a agenților economici

(1) Producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor se realizează de către agenți economici înregistrați de organul de control semincer în Registru, în condițiile respectării următoarelor cerințe:

1) pentru producerea semințelor:

a) să dispună, în posesie și/sau folosință, de terenuri agricole:

pentru culturile de cîmp – cel puțin 300 ha;

pentru culturile legumicole, bostănoase și de cartof în sol deschis – cel puțin 30 ha, iar pentru producerea formelor parentale în spații protejate – cel puțin 180 m²;

b) să dispună, în posesie și/sau folosință, de terenuri agricole cu suprafața de peste 0,5 ha, pentru înființarea pepinierelor (se admite numai în baza proiectelor elaborate de instituțiile specializate);

c) să dispună de bază biologică destinată multiplicării (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi, arbuști fructiferi etc.) sau de contract cu amelioratorul sau menținătorul privind producerea semințelor;

d) să dispună, în posesie și/sau folosință, de spații de depozitare și de prelucrare dotate cu utilaj și echipament pentru menținerea calității semințelor;

e) să respecte asolamentele și normele privind producerea, condiționarea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor;

2) pentru comercializarea semințelor:

a) să dispună, în posesie și/sau folosință, de spații de depozitare și de comercializare dotate cu utilaje și echipament pentru menținerea calității semințelor;

b) să respecte normele privind calitatea semințelor;

3) pentru prelucrarea semințelor, să dispună, în posesie și/sau în folosință, de:

a) spații de depozitare, păstrare și condiționare;

b) utilaje de condiționare, uscare, tratare, ambalare, cântărire și etichetare;

c) mijloace de transport, după caz.

(2) Pentru obținerea înscrierii în Registru, agenții economici depun la organul de control semincer următoarele documente:

1) cererea privind înregistrarea cu indicare a activității respective (producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor) la care se anexează:

a) copia actului de înregistrare a întreprinderii;

b) copia actului de proprietate sau a contractului de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;

c) copia documentului ce confirmă deținerea, în proprietate sau în folosință, a terenului agricol (pentru producere);

d) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul cu amelioratorul sau menținătorul privind producerea semințelor.

Articolul 13. Procedura de înregistrare a agenților economici

(1) Cererea tipizată, prevăzută în anexa nr. 2 la prezenta lege, se pune la dispoziția solicitanților de organul de control semincer.

(2) Solicitantul completează cererea, anexează toate documentele prevăzute la art. 12 alin. (2), după care le prezintă organului de control semincer. Inspectorul responsabil din cadrul organului de control semincer verifică legalitatea documentației prezentate și, în cazul în care nu au fost anexate toate documentele indicate, se respinge setul de documente în momentul depunerii cererii.

(3) Inspectorul teritorial în a cărei rază de activitate se află agentul economic, în termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea cererii, în urma vizitei la fața locului, întocmește procesul-verbal în care propune, după caz, înregistrarea sau neînregistrarea agentului economic.

(4) Procesul-verbal prin care se propune neînregistrarea va fi motivat, indicându-se condițiile de înregistrare referitoare la domeniul de activitate solicitat pe care agentul economic nu le îndeplinește.

(5) În cazul în care sînt întrunite toate condițiile stabilite pentru înregistrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, organul de control semincer eliberează solicitantului certificatul de înregistrare, conform modelului din anexa nr. 3 la prezenta lege.

(6) Dacă au fost depistate unele neconformități, în cazul neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art. 12, organul de control semincer respinge înregistrarea, iar solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere, atunci cînd consideră că îndeplinește condițiile necesare.

(7) Certificatul de înregistrare eliberat de organul de control semincer este valabil pentru o perioadă de 5 ani de la data eliberării.

(8) Certificatul de înregistrare va avea un număr de ordine care va constitui numărul de cod unic înscris pe certificatul eliberat agentului economic pentru activitatea desfășurată.

(9) În cazul în care agentul economic a pierdut certificatul de înregistrare, organul de control semincer eliberează duplicatul. Pentru eliberarea duplicatului certificatului de înregistrare se depune cererea de eliberare a duplicatului, copia avizului publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova în care este indicată pierderea certificatului de înregistrare.

(10) Duplicatul certificatului se eliberează solicitantului în termen de 7 zile lucrătoare din ziua depunerii cererii privind eliberarea acestuia, fără a întrerupe desfășurarea activității înregistrate.

(11) Organul de control semincer asigură arhivarea documentației specifice care a stat la baza eliberării înregistrării certificatelor sau suspendării înregistrării.

(12) Certificatele de înregistrare se eliberează agenților economici gratis, iar cheltuielile de editare vor fi suportate de organul de control semincer.

(13) Lista agenților economici înscriși în Registru se plasează pe pagina web a organului central de specialitate și a organului de control semincer.

Articolul 14. Modul de ținere a Registrului

(1) Registrul, conform modelului din anexa nr.4 din lege, este ținut de organul de control semincer atît pe suport de hîrtie, cît și în mod electronic. Ținerea manuală (pe suport de hîrtie) a Registrului este obligatorie și în cazul Ținerii lui electronice. În cazul în care datele din Registrul ținut pe suport de hîrtie și în format electronic nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut manual.

(2) Ținerea Registrului se efectuează în corespundere cu Legea nr. 71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.

(3) Registrul se completează în limba de stat.

(4) Filele Registrului sînt șnuruite, numerotate și vizate prin semnătura șefului organului de control semincer. Numărul filelor se indică pe ultima pagină. Se interzice înlocuirea filelor din Registru, extragerea lor și alipirea unor file noi.

(5) În Registru, datele se înscriu în ordine cronologică. Spațiile libere dintre rîndurile de pe filele Registrului se marchează pentru a se elimina posibilitatea introducerii altor înscrieri.

(6) Înscrierile în Registru se vor efectua atît cu cifre, cît și cu litere, citeț și clar, fără prescurtări, pentru a se evita interpretarea diversă. Înscrierile se efectuează astfel încît să se elimine posibilitatea ștergerii (radierii, distrugerii) lor prin metode mecanice.

Articolul 15. Modul de introducere a modificărilor în Registru

(1) Agentul economic este obligat ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la data modificării datelor înscrise anterior în Registru, să depună la organul de control semincer cererea de introducere a modificărilor în Registru și documentele ce confirmă modificarea datelor.

(2) În cazul în care Registrul nu dispune de suprafață suficientă pentru introducerea modificărilor, acestea pot fi efectuate separat pe o foaie de hîrtie, care se fixează în dreptul înscrierii respective, aplicîndu-se viza persoanei împuternicite, cu indicarea datei introducerii modificării respective. O parte a vizei persoanei împuternicite trebuie să cuprindă foaia fixată.

(3) Modificările datelor intră în vigoare la data consemnării lor în Registru.

(4) Introducerea modificărilor consemnate în Registru nu atrage modificarea numărului de înregistrare a agentului economic. Concomitent cu înregistrarea modificărilor în Registru, agentului economic i se eliberează dispoziția șefului organului de control semincer privind efectuarea modificărilor în Registru.

(5) Persoana împuternicită a organului de control semincer este obligată să informeze, în termen de 3 zile calendaristice de la data consemnării modificărilor datelor în Registru, subdiviziunea teritorială și agentul economic despre introducerea modificărilor, prezentînd următoarele date:

- a) numărul de înregistrare a agentului economic;
- b) datele care au fost modificate;
- c) data consemnării modificărilor.

Articolul 16. Sistarea înregistrării

(1) În cazul în care agentul economic înregistrat nu îndeplinește cerințele conform activității indicate în certificatul de înregistrare, organul de control semincer sistează înregistrarea acestuia.

(2) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează în conformitate cu prezenta lege, în baza procesului-verbal întocmit de inspector.

(3) Sistarea înregistrării agentului economic va fi precedată, după caz, de transmiterea unui avertisment în formă scrisă agentului economic, în care se vor indica condițiile de înregistrare pe care acesta nu le îndeplinește. Din momentul

transmiterii avertismentului, agentului economic înregistrat i se acordă un termen de 20 zile calendaristice pentru înlăturarea neconformităților, iar în cazul neînlăturării acestora, înregistrarea se suspendă.

(4) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează cu adresarea ulterioară în instanța de judecată din partea organului de control semincer, conform art. 17 din Legea nr. 235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

(5) Temei pentru sistarea înregistrării de producere a semințelor servesc:

- a) reducerea suprafețelor de terenuri agricole, stabilite de prezenta lege;
- b) lipsa bazei biologice destinate multiplicării (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi vegetativi, arbuști fructiferi);
- c) încălcarea cerințelor de producere a semințelor;
- d) lipsa documentelor necesare referitoare la sectoarele semincere (pepiniere), la proveniența materialului semincer, precum și nerespectarea procedurii de completare și ținare a acestora.

(6) Temei pentru sistarea înregistrării de prelucrare a semințelor servesc:

- a) lipsa spațiilor de depozitare și condiționare;
- b) lipsa utilajelor de condiționare, uscare, tratare și a echipamentelor necesare în activitatea de prelucrare;
- c) lipsa documentelor ce confirmă procedura de prelucrare a materialului semincer.

(7) Temei pentru sistarea înregistrării de comercializare a semințelor sînt:

- a) introducerea în circuitul comercial a semințelor fără certificat de calitate;
- b) lipsa spațiilor de depozitare și de comercializare.

(8) În urma înlăturării necoresponderilor ce au stat la baza sistării înregistrării, agentul economic poate cere anularea acesteia.

Articolul 17. Răspunderea pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi

În cazul încălcării prevederile prezente legi, agenții economici și persoanele cu funcții de răspundere responsabile sînt sancționați contravențional, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul VI

CONTROLUL DE STAT ASUPRA CALITĂȚII SEMINȚELOR

Articolul 18. Controlul semincer și certificarea semințelor

(1) Controlul semincer, eliberarea certificatelor și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către organul de control semincer în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Organul de control semincer eliberează următoarele certificate:

- a) certificatul de calitate la exportul semințelor;
- b) certificatul de calitate la importul semințelor;
- c) certificatul de calitate/buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern;
- d) certificatul de valoare biologică;
- e) certificatul pentru materialul de înmulțire și săditor viticol, pomicol și bacifer.

Termenul de eliberare a certificatului este de o zi lucrătoare din data depunerii cererii, cu excepția certificatului de la litera c), care se eliberează în termen de la 7 până la 21 zile lucrătoare, în funcție de specia testată.

(3) Determinarea calității semințelor se efectuează de către organul de control semincer, la solicitarea agentului economic, la prezentarea de către acesta a:

- a) probei de laborator prelevate de inspectorul de stat în conformitate cu cerințele naționale sau internaționale;
- b) procesului-verbal de prelevare a probelor, întocmit de inspectorul de stat și semnat de ambele părți;
- c) actului de inspecție în câmp sau a certificatului de calitate eliberat anterior;
- d) documentelor ce atestă proveniența semințelor din import.

(4) Categoriile de semințe care se supun controlului semincer și se certifică în condițiile prezentei legi sînt:

- a) semințe de prebază;
- b) semințe bază;
- c) semințe certificat;
- d) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere.

Articolul 19. Împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer

(1) Controlul sectoarelor semincere (inspecția în câmp) se efectuează de către inspectorii de stat ai organului de control semincer, nominalizați anual prin ordin, în baza declarațiilor de multiplicare acceptate în vederea admiterii culturii destinate multiplicării.

(2) Inspectorul de stat, în limitele competenței sale, este împuternicit:

- a) să efectueze controlul sectoarelor semincere (pepinierelor), semințelor, să declaseze și să rebuteze sectoarele semincere și de producere a materialului de plantare, în caz de încălcare a tehnologiei de producere a acestora;
- b) să aibă acces liber pe sectoarele semincere (pepiniere), în depozitele de păstrare a semințelor, în unitățile de comercializare a acestora, la liniile tehnologice de prelucrare, ambalare și marcare;

c) să solicite agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor informațiile și documentele respective despre sectoarele semincere (pepinierile), precum și despre cantitatea, calitatea semințelor pentru a asigura supravegherea trasabilității semințelor.

(3) Procedurile de control prevăzute în alin. (2) al prezentului articol, vor fi exercitate în conformitate cu prevederile Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și cu Legea nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

Capitolul VII

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 20. Intrarea în vigoare

(1) Prezenta lege intră în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării, cu excepția alineatului (2).

(2) Guvernul, în termen de 6 luni:

a) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

b) va asigura revizuirea și anularea de către ministere și alte autorități administrative centrale a actelor normative care contravin prezentei legi.

(3) Licențele de activitate, eliberate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi, rămîn valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate.

Articolul 21. Abrogarea unor acte legislative

(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

Legea nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art.6);

art.II al Legii nr.1333-XIV din 27 octombrie 2000 pentru modificarea Legii nukului și Legii despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.149-151, art.1110);

art. XXII al Legii nr. 333-XV din 24 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr. 200-205, art. 773);

Legea nr. 297-XVI din 17 noiembrie 2005 pentru modificarea și completarea Legii nr. 659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr. 172-175, art. 841);

art. XXXII al Legii nr. 280-XVI din 14 decembrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 94-96, art. 349);

art. VII al Legii nr. 187-XVI din 10 iulie 2008, pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 138-139, art. 567);

art. VII al Legii nr. 226-XVI din 30 octombrie 2008 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 204-205, art. 750);

art. V al Legii nr. 9-XVI din 3 februarie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 55-56, art. 157);

art. XXII al Legii nr. 131-XVIII din 23 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 23-24, art. 35);

art. II al Legii nr. 85 din 13 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 120-125, art. 392).

Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor

(model)

Agentul economic: _____

Adresa: _____

Nr. de tel./fax: _____, nr. de tel. mobil _____, e-mail: _____

Genul de activitate prestat: _____

Nr. d/o	Specia/soiul semințelor (de producție proprie sau din import)	Categoria biologică a semințelor	Numele și adresa agentului economic de unde au fost procurate semințele	Numărul și data documentului de intrare a semințelor	Numărul și data documentului ce confirmă calitatea semințelor	Cantitatea de semințe intrată	Denumirea și adresa agentului economic căruia i s-au livrat semințele, numărul și data livrării	Cantitatea de semințe livrată	Locul de depozitare a stocului
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Şefului organului de control
semincer

Cerere

privind înregistrarea pentru producerea şi/sau prelucrarea, şi/sau
comercializarea seminţelor a _____

(denumirea agentului economic care solicită înregistrarea)

cu sediul în: _____, str. _____ nr. _____, cod poştal _____,
(raionul, localitatea)

Nr. de tel./fax _____, nr. de tel. mobil _____, e-mail _____,
IDNO şi codul fiscal al întreprinderii: _____

la următoarele specii sau grupe de specii: _____

La prezenta cerere se anexează următoarele documente:

- 1) copia actului de înregistrare a întreprinderii;
- 2) copia actului de proprietate sau a contractului de locaţiune a imobilului unde se va desfăşura activitatea înregistrată;
- 3) copia documentului ce confirmă deţinerea, în posesie şi/sau folosinţă, a terenului agricol (pentru producere);
- 4) declaraţia pe propria răspundere privind multiplicarea seminţelor sau contractul cu amelioratorul sau menţinătorul privind producerea seminţelor.

(data, luna, anul)

(numele, prenumele, semnătura şi ştampila)

Seria _____ nr. _____

Certificat

de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea
semințelor

_____ (nr. de înregistrare) _____ (data înregistrării)

_____ (denumirea completă a agentului economic înregistrat)

Sediul: _____
(codul poștal, strada, nr.edificiului, satul, orașul, municipiul)

Raionul: _____

Codul fiscal: _____

Genul de activitate pentru care s-a eliberat certificatul: _____

Data eliberării: _____ 20__

Valabil pînă la: _____ 20__

Șef al organului de
control semincer _____
(numele, prenumele)

L.Ș. _____
(semnătura)

(model)

Unitatea _____
(denumirea instituției)

Registrul

agenților economici pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor

Nr. d/o	Data înregistrării	Denumirea întreprinderii	Seria și numărul certificatului de înregistrare	Genul de activitate	Data modificării
1	2	3	4	5	6

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul Legii despre semințe

Proiectul de Lege este elaborat în conformitate cu pct. 2.4. (28) al Planului de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană privind apropierea de practicile administrative și legislative ale UE și internaționale privind standardele, reglementările tehnice și evaluarea conformității, precum și cu pct. 2.4. (30) privind perfecționarea sistemului de inofensivitate alimentară pentru consumatorii din Republica Moldova și facilitarea comerțului prin reformarea și modernizarea sectoarelor sanitar și fitosanitar.

În scopul integrării în sistemul european de producere și comercializare a semințelor, Guvernul a aprobat prin Hotărîrea nr. 1351 din 03.12.2007 participarea Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare la Asociația Internațională de Testare a Semințelor (ISTA) și la Schemele de producere a semințelor ale Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) pentru semințe, astfel conform prevederilor proiectului de lege, testarea calității materialului semincer destinat exportului va fi efectuată de laboratoare acreditate, conform cerințelor și regulilor ISTA.

În acest context, proiectul nou al Legii despre semințe reglementează detaliat condițiile și procedura de înregistrare, sistare sau anulare a înregistrării agenților economici pentru activitățile desfășurate în domeniul semincer, cât și cerințe privind inspecția în câmp, controlul și certificarea calității semințelor, testarea și înregistrarea soiurilor de plante. Înregistrarea agenților economici pentru activitatea desfășurată este similară licențierii și are scopul de a ține evidența acestora întru asigurarea trasabilității semințelor, deoarece în prezent piața internă este inundată de semințe necalitative, iar agenții economici suferă pierderi financiare pentru utilizarea lor în producere.

Prezentul proiect de lege este elaborat în conformitate cu obiectivele Strategiei de reformă a administrației publice centrale în Republica Moldova, cu principiile reformei de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite în Strategia de reformă a cadrului de reglementare de stat a activității de întreprinzător, în concordanță cu prevederile Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Mai mult ca atât, conform angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova față de Banca Mondială, privind noua serie de creditare în formă de suport bugetar – operațiunea politici de dezvoltare competitivității, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are misiunea de aliniere a reglementărilor în domeniul alimentar prin modificarea și elaborarea unor acte normative și legislative, dintre care prioritară este și aprobarea proiectului Legii despre semințe.

Asigurarea producătorilor agricoli cu semințe și material săditor calitativ, cu potențial biologic de productivitate înaltă, în volumul și sortimentul necesar, este una din sarcinile primordiale în dezvoltarea sectoarelor de producție agricolă.

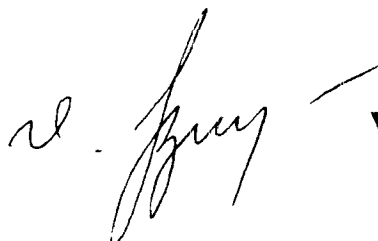
În prezent, necesitățile producătorilor agricoli locali sunt, practic, satisfăcute cu semințe de origine autohtonă. Excepție fac semințele de sfeclă de zahăr, care sunt importate 87 la sută, mazăre-boabe - 32, sparceță – 20, semințe de culturi legumicole cca 30 și cartofi pentru reproducere – 60 la sută.

Conform evaluărilor efectuate, utilizarea semințelor autohtone, în schimbul celor importate, va permite o reducere a costurilor de producție, respectiv, a mijloacelor financiare necesare pentru procurarea materialului semincer în sumă de cca 480 mil. lei anual.

În baza celor menționate, reiterăm necesitatea optimizării cadrului legislativ și normativ de producere a semințelor și a materialului săditor cu calități culturale înalte de producere, în cantitățile și sortimentul necesar.

Actualmente, proiectul legii despre semințe a fost completat și modificat, conform legislației comunitare și urmează a fi promovat conform Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Ministru

Vasile BUMACOV

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

efectuată asupra necesității elaborării proiectului Legii despre semințe

Analiza impactului de reglementare (în continuare – AIR) pentru proiectul legii despre semințe a fost elaborată în conformitate cu prevederile art.13 al Legii nr. 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, ale art. 20 (e) al Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, precum și ale punctului 9 din Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006.

AIR reprezintă argumentarea necesității adoptării proiectului respectiv de Lege, în baza evaluării impactului potențial al acestuia asupra activității de întreprinzător și a intereselor societății.

Definirea problemei

Componenta juridică. Actualmente, producerea, condiționarea, păstrarea, comercializarea și utilizarea semințelor, certificarea lor, precum și efectuarea controlului semincer sunt reglementate de:

- Legea nr. 659-XIV din 20.10.1999 despre semințe;
- Hotărîrea Guvernului nr. 390 din 29.04.1997 „Cu privire la aprobarea regulilor de desfacere către populație a semințelor, răsadului și a materialului săditor horticol”;
- Hotărîrea Guvernului nr. 360 din 27.03.2002 privind aprobarea „Regulamentului cu privire la importul și exportul de semințe și material săditor”;
- Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 52 din 19.03.2007 „Cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Material semincer pentru culturile de cîmp”;
- Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 81 din 18.05.2007 „Cu privire la aprobarea standardelor conexe pentru reglementările tehnice “Material de înmulțire și săditor pomicol, bacifer și de căpșun. Condiții de calitate” și “Material semincer pentru culturile de cîmp”;
- Hotărîrea Guvernului nr. 418 din 09.07.2009 privind aprobarea „Reglementării tehnice privind producerea, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și săditor viticol”;
- Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 145 din 21.07.2009 „Cu privire la aprobarea instrucțiunii de aprobare a sectoarelor de hibridare a porumbului în conformitate cu cerințele Schemelor Semincere OECD”;
- Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare nr. 150 din 03.08.2009 „Pentru aprobarea instrucțiunii cu privire la producerea, prelucrarea, ambalarea și etichetarea semințelor hibride de porumb produse în Republica Moldova”.

Totodată, în procesul elaborării proiectului au fost consultată legislația comunitară, care este transpusă la moment în Hotărîri de guvern specifice fiecărui produs și anume, Directiva 2002/55/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de legume, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 193 din 20.07.2002, Directiva Consiliului 401 din 14 iunie 1966

privind comercializarea semințelor de plante furajere, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JO 125, 11.7.1966, p. 2298-2308), Directiva 2002/54/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de sfeclă publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JO L 193, 20.7.2002), p. 12-32, Directiva 2008/72/CE a Consiliului din 15 iulie 2008 privind comercializarea răsadurilor de legume și a materialului săditor de legume, altul decât semințele, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 205 din 01.08.2008, Directiva 2002/57 a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de plante oleaginoase și pentru fibră, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene (JOL 193, 20.7.2007, p. 74) și a Directiva 2008/90/CE a Consiliului din 29 septembrie 2008 privind comercializarea materialului de înmulțire și plantare fructifer, destinat producției de fructe, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 267 din 08.10.2008, au fost consultate și alte acte comunitare, și anume Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2514/78 din 26 octombrie 1978 „Privind înregistrarea în statele membre a contractelor de multiplicare a semințelor în țările terțe”, Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1119/79 din 6 iunie 1979 de stabilire a normelor speciale de aplicare a regimului certificatului de import în sectorul semințelor, Regulamentul Consiliului (CE) nr. 2100/94 din 27 iulie 1994 de instituire a unui regim de protecție comunitară a soiurilor de plante, Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1405/1999 din 24 iunie 1999 de modificare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 2358/71 din 26 octombrie 1971 privind organizarea comună a pieței în sectorul semințelor.

În această ordine de idei și reieșind din necesitatea unei reglementări adecvate și conforme rigorilor comunității europene a procesului de producere, condiționare, păstrare, comercializare și utilizare a semințelor, precum și efectuarea controlului semincer, au fost incluse norme referitoare la testarea, înregistrarea, menținerea și radierea soiurilor de plante, precum și delimitarea funcțiilor de control semincer și certificare a semințelor. Prezentul proiect va conține capitole noi și anume ceea ce ține de procedura și condițiile de înregistrare a agentului economic pentru a desfășura activitatea de producere, prelucrare sau comercializare a semințelor, actele permissive care le eliberează Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer și procedurile administrative de eliberare și de suspendare a acestora.

Cu atât mai mult, conform angajamentelor asumate de Guvernul Republicii Moldova față de Banca Mondială privind noua serie de creditare în formă de suport bugetar – operațiunea politici de dezvoltarea competitivității, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are misiunea de aliniere a reglementărilor în domeniul alimentar prin modificarea și elaborarea unor acte normative și legislative, dintre care prioritar este aprobarea proiectului Legii despre semințe.

Elementul analitic. Motivul apariției problemei și estimarea dimensiunii acesteia. Asigurarea producătorilor agricoli cu semințe și material săditor calitativ, cu potențial biologic de înaltă productivitate, în volumul și sortimentul necesar, este una din condițiile esențiale în dezvoltarea sectoarelor de producție agricolă.

În domeniul de producere a semințelor și a materialului săditor, actualmente activează trei instituții ramurale de stat, patru centre de cercetări științifice de stat, un centru de cercetări științifice cu capital privat, 12 gospodării specializate pentru

multiplicarea semințelor de categorii biologice superioare (prebază și bază) și circa 270 agenți economici înregistrați în Registrul producătorilor și/sau comercianților de semințe.

Anual, aceste unități produc și comercializează pe piața internă 98% semințe de grâu și orz de toamnă (inclusiv 50 la sută soiuri de origine autohtonă), 85 % semințe hibride de porumb, 45 % hibrizi de floarea-soarelui.

În Tabelul 1 este prezentată sinteza privind cantitatea și costul semințelor utilizate la însămânțarea principalelor culturi de câmp, (în medie pentru anii 2006-2011), cu referire la suprafețele însămânțate, cantitatea de semințe utilizate, prețul semințelor, etc.

În prezent, necesitățile producătorilor agricoli locali sunt, practic, satisfăcute cu semințe de origine autohtonă. Excepție fac semințele de sfeclă de zahăr, care, în ultimii ani, se importă, practic sută, la sută, rapiță de toamnă - 70%, mazăre – boabe - 33% și floarea-soarelui - 54%. Doar importurile materialului semincer la aceste patru culturi se estimează la circa 140 mil. lei anual.

În tabelul 2 sunt prezentate date privind valoarea estimată a importului-exportului semințelor și materialului săditor de culturi agricole pe anii 2009-2011, cu referire la cantitățile de semințe utilizate, precum și costul acestora.

Totodată, pe piața semințelor din republică au apărut întreprinderi concurente cu capital străin, care produc și comercializează semințe din selecția altor țări și implementează tehnologiile performante de cultivare a lor. Se importă, de regulă, formele parentale ale unor hibrizi de culturi de câmp (porumb, floarea-soarelui, sfecla de zahăr) și semințe de soi cu calități biologice superioare (grâu, orz, mazăre de grădină, legume, cartof, material săditor viticol și pomicol), care, ulterior, sunt multiplicare și comercializate atât beneficiarilor din țară, cât și celor de peste hotare.

Conform evaluărilor făcute, utilizarea semințelor autohtone în schimbul celor importate va permite o reducere a costurilor pentru procurarea materialului semincer de circa 480 mil. lei anual. În tabelele 3 și 4 este făcută o analiză comparativă a costurilor utilizării pentru însămânțare a semințelor autohtone vis-a-vis de utilizarea semințelor de import (cu referire la roada anului 2010)

În baza celor expuse, constatăm că situația generală în domeniul producerii și comercializării semințelor de selecție autohtonă este incertă. Semințele de soiuri și hibrizi, obținute de către instituțiile de cercetare, selecție și ameliorare din țară, cedează pozițiile deținute anterior semințelor obținute de către centrele de selecție din străinătate, cu toate că acestea, în majoritatea cazurilor, fiind adaptate la condițiile pedoclimatice locale și în condițiile respectării elementelor tehnologice de cultivare recomandate, precum și a rigorilor europene față de calitatea semințelor și a materialului semincer, pot asigura obținerea unor recolte scontate.

Tabelul 1. Sinteza privind cantitatea și costul semințelor utilizate la însămînțarea principalelor culturi de câmp

(în medie, pentru anii 2008-2010)

		Suprafața însămînțată, mii ha			Cantitatea de semințe utilizate, tone		Prețul, lei/tonă		Costul semințelor, mii lei		Suma totală, mii lei
		total	inclusiv cu semințe		autohtone	importate	autohtone	importate	autohtone	importate	
			autohtone	importate							
1.	Grâu de toamnă	320,0	317,0	3,0	72900	690	3500	4500	255150	3105	258255
2.	Orz de toamnă	45,8	45,3	0,52	9057	103	2700	3800	24454	391	24845
3.	Rapiță de toamnă	60,0	28,0	32,0	168	192	30000	60000	5040	11520	16560
4.	Orz de primăvară	45,0	45,0	-	9000	-	2400		21600		21600
5.	Mazăre - boabe	25,0	20,0	5,0	6000	1500	2500	5000	15000	7500	22500
6.	Fasole	7,0	6,0	1,0	600	100	8000		4800		4800
7.	Porumb pentru boabe	360,0	349,8	10,2	8745	255	10000	25000	87450	6375	93825
8.	Floarea-soarelui	198,0	121,7	76,3	732,4	457,6	45000	85000	32958	38896	71854
9.	Sfeclă de zahăr	40,0	1,2	38,8	3,6	116,4	200000	700000	720	81480	82200
10.	Soia	55,0	54,8	0,2	4398,7	1,3	3000	5000	13196	7	13203
11.	Porumb - siloz	20,0	20,0	-	600	-	9000		5400		5400
12.	Ierburi perene	37,6	37,6	-	750	-	25000	40000	18750		18750
13.	Ierburi anuale	10,0	10,0	-	1000	-	25000	30000	25000		25000
14.	Sfecla furajeră	2,5	2,5	-	12,5	-	120000	250000	1500		1500
	TOTAL								511018	149274	660292

*Tabelul 2. Valoarea estimativă a importului-exportului semințelor și materialului săditor de culturi agricole
(pe anii 2009-2011)*

nr	Cultura	2009				2010				2011			
				Export		Import		Export		Import		Export	
			Suma, mii lei	Cant.	Suma, mii lei	Cant.	Suma, mii lei	Cant.	Suma, mii lei	Cant.	Suma, mii lei	Cant.	Suma, mii lei
Semințe de culturi (tone)													
1	Cerealiere și leguminoase	2079,0	14553,0	10924,0	81930,0	307,0	9210,0	-	-	56,5	339,0	-	-
2	Tehnice	1158,0	120638	924,0	55112,0	820,9	73881,0	5600,0	140000,0	803,6	72324,0	3310	82750,0
3	Legumicole	240,4	20823,0	15,6	936,0	456,9	40118,69	12,3	369,0	226,2	2510,8	26,6	798,0
4	Bostănoase	3,3	2632,8	1,3	647,5	8,9	7149,6	3,3	330,0	4,9	1960,0	-	-
5	Cartof	1568,0	17561.6	-	-	810,0	9072,0	-	-	862,0	8620,0	-	-
Material săditor(mii buc.)													
6	Vițe altoite	1328,0	16600,0	1308,0	15696,0	545,6	8784,2	401,5	3878,5	1171,9	18750,0	4,8	57,6
7	Material de înmulțire viticol	3354,2	4025,1	2757,0	3308,4	1100,0	1056,0	663,6	1317,8	1141,6	1141,6	-	-
8	Material de înmulțire pomicol	1555,5	6750,9	1550,0	2790,0	66,5	323,2	-	-	196,5	955,0	700	2240
9	Pomi altoiți	1957,0	48925,0	700,0	8400,0	188,1	5116,3	68,0	1496,0	262,3	524,6	38,051	1217,6
TOTAL:		-	252509	-	168819	-	162854	-	68929	-	107125,0	-	87063,2

Tabelul 3. Necesarul și costul calculat al semințelor la principalele culturi de câmp în cazul utilizării semințelor autohtone

<i>(pentru roada anului 2010)</i>						
<i>Nr crt</i>	<i>Cultura</i>	<i>Suprafața, mii ha</i>	<i>Norma de însămînțare kg/ha</i>	<i>Cantitatea totală, tone</i>	<i>Prețul lei/tonă, inclusiv TVA</i>	<i>Suma totală, mii lei</i>
1	Grâu de toamnă	282,3	230	64929	5000	324645
2	Orz de toamnă	63,6	200	12720	4000	50880
3	Rapiță de toamnă	47,7	6	286,2	60000	17172
4	Orz de primăvară	48,8	200	9760	4000	39040
5	Mazăre - boabe	35,3	300	10590	6000	63540
6	Fasole	10,0	100	1000	16000	16000
7	Porumb pentru boabe	430,0	25	10750	20000	215000
8	Floarea-soarelui	196,0	6	1176	60000	70560
9	Sfeclă de zahăr	30,0	3	90	200000	18000
10	Soia	53,0	80	4240	8000	33920
11	Porumb - siloz	20,0	30	600	20000	12000
12	Ierburi perene	37,6	20	752	60000	45120
13	Ierburi anuale	10,0	100	1000	25000	25000
14	Sfeclă furajeră	2,5	5	12,5	120000	1500
	TOTAL:	1266,8		117905,7		932377,0

*Tabelul 4. Necesarul și costul calculat al semințelor la principalele culturi de câmp în cazul utilizării semințelor de import
(pentru roada anului 2010)*

<i>Nr crt</i>	<i>Cultura</i>	<i>Suprafața, mii ha</i>	<i>Norma de însămînțare kg/ha</i>	<i>Cantitatea totală, tone</i>	<i>Prețul lei/tonă, inclusiv TVA</i>	<i>Suma totală, mii lei</i>
1	Grâu de toamnă	282,3	230	64929	6000	389574
2	Orz de toamnă	63,6	200	12720	4500	57240
3	Rapiță de toamnă	47,7	6	286,2	80000	22896
4	Orz de primăvară	48,8	200	9760	4500	43920
5	Mazăre - boabe	35,3	300	10590	9000	95310
6	Fasole	10,0	100	1000	20000	20000
7	Porumb pentru boabe	430,0	25	10750	40000	430000
8	Floarea-soarelui	196,0	6	1176	100000	117600
9	Sfeclă de zahăr	30,0	3	90	700000	63000
10	Soia	53,0	80	4240	12000	50880
11	Porumb - siloz	20,0	30	600	40000	24000
12	Ierburi perene	37,6	20	752	85000	63920
13	Ierburi anuale	10,0	100	1000	30000	30000
14	Sfeclă furajeră	2,5	5	12,5	250000	3125
	TOTAL:	1266,8		117905,7		1411465

Scopul statului. Elaborarea proiectului legii despre semințe a avut drept scop principal stabilirea unui cadru juridic de organizare și reducerea barierelor în cadrul producerii, condiționării, păstrării, comercializării și utilizării și certificării semințelor de plante agricole, precum și a efectuării controlului semincer, acționând în același timp în vederea unor standarde mai bune, în conformitate cu *acquis-ul comunitar*.

Delimitarea funcțiilor de control de cele de reglementare (în cazul de față – de certificare a semințelor), este realizată în conformitate cu obiectivele Strategiei de reformă a administrației publice centrale în Republica Moldova, precum și cu principiile reformei de reglementare a activității de întreprinzător, stabilite în Strategia de reformă a cadrului de reglementare de stat a activității de întreprinzător.

Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului

Impacturi negative sau costurile în urma intervenției statului. Prin aprobarea proiectului legii despre semințe nu au fost depistate impacturi negative.

Impacturile pozitive. Implementarea acestui cadru juridic va avea următoarele efecte pozitive:

- asigurarea pieței interne cu semințe calitative;
- creșterea volumului de export al semințelor;
- încrederea producătorului față de stat;
- protejarea intereselor consumatorului;
- sporirea competitivității sectorului agroalimentar;
- creșterea atât a profiturilor pentru producători, cât și a veniturilor pentru stat;
- optimizarea structurilor autorităților cu funcții de control și supraveghere a calității în agricultură;
- reducerea efectivului de personal;
- dispunerea de numărul minim de personal necesar exercitării corespunzătoare a atribuțiilor instituției nou-formate;
- asigurarea instituțiilor nou formate cu personal profesionist, bine motivat, responsabil și cu funcții stabile;
- asigurarea selectării și promovării personalului în baza nivelului de pregătire profesională și a performanțelor etc.;
- economisirea banilor publici;
- siguranța produselor agricole.

Strategia de consultanță

Grupuri de interes

Impactul noilor reglementări care vor fi introduse prin proiectul de lege despre semințe va fi diferit, în dependență de grupul de interese, asupra căruia își vor produce efectul.

Astfel, primul grup de interese – societatea (consumatorii), care își manifestă interesul firesc în protejarea și creșterea calității vieții, prin producerea și livrarea spre consum a unei producții calitative și inofensive.

Al doilea grup de interese – producătorii autohtoni și importatorii de semințe, care vor fi afectați în urma implementării acestui proiect de lege, deoarece se va impune un nivel mai înalt de calitate, ceea ce, inițial, va comporta cheltuieli suplimentare, însă pe parcurs va contribui la asigurarea unei calități înalte a

semințelor și a materialului săditor pe care le produc / importă, obținerea încrederii și a bunei reputații din partea consumatorilor și, nu în ultimul rând, a veniturilor suplimentare.

Al treilea grup de interese - reprezintă organele de stat în domeniul:

- efectuării evaluării calității și certificării materialului semincer și săditor destinat pentru necesitățile autohtone, cu eliberarea certificatului respectiv – Inspectoratul General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer,

- testării calității materialului semincer destinat exportului și importului, cu întocmirea raportului testului de calitate, pînă la acreditarea laboratorului ÎS „Centrul de Stat pentru Certificarea Materialului Semincer”. După acreditarea laboratorului - efectuarea evaluării calității și certificării materialului semincer numai pentru export, conform cerițelor de certificare ale Asociației Internaționale pentru Testarea Semințelor (ISTA) - ÎS „Centrul de Stat pentru Certificarea Materialului Semincer”.

Procesul consultativ

Se preconizează consultarea oficială a proiectului respectiv de lege în conformitate cu legislația în vigoare, sub formă de avizări ale acestuia și adoptare în cadrul ședințelor publice, cu organele de stat abilitate și cu reprezentanții sectorului privat.

De asemenea, s-a recurs la consultarea pasivă prin expunerea/publicarea proiectului de lege pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md.

Se preconizează consultarea cu următoarele autorități publice – Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Justiției, inclusiv Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Mediului, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției.

Totodată, proiectul legii despre semințe va fi coordonat cu Grupul de Lucru de pe lângă Comisia de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.

Evaluarea abordărilor alternative

Opțiunile propuse sunt următoarele:

- opțiunea I – a nu face nimic, a lăsa lucrurile așa cum sunt;
- opțiunea II – reglementarea individuală (coreglementare) - adoptarea din partea asociațiilor de agenți economici a unor instrucțiuni armonizate cu prevederile documentelor comunitare menționate mai sus.
- opțiunea III - legislația națională adusă în concordanță cu cea comunitară.

Alternative	Posibile avantaje	Posibile dezavantaje
I. A nu face nimic	Lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea și implementarea legii	1. Gestionarea inefficientă a banilor publici 2. Lipsa controalelor coordonate 3. Dezorientarea producătorului agricol 4. Calitatea proastă a semințelor 5. Ineficiența supravegherii calității în agricultură
II. Reglementarea individuală (co-	Informarea agenților economici cu	1. Nepracticarea de către agenții economici autohtoni a modului de

reglementare) - adoptarea din partea asociațiilor de agenți economici a unor instrucțiuni armonizate cu prevederile comunitare în domeniul semințelor	prevederile europene în domeniul semințelor.	elaborare a unor astfel de instrucțiuni la nivel particular; 2. Caracterul particular al instrucțiunii în cauză și neobligativitatea respectării prevederilor unui astfel de act normativ de către membrii asociației de agenți economici; 3. Imposibilitatea primirii statutului de țară terță a UE, deoarece statutul de țară terță poate fi acordat doar în cazul în care țara respectă totalmente cerințele comunitare și armonizează prevederile actelor naționale cu cele comunitare, solicitînd astfel o bază legală sigură și corespunzătoare.
III. Legislația națională adusă în concordanță cu cea europeană	1.Elaborarea unui act normativ național, în care să fie stipulate cerințele obligatorii față semințele plasate pe piața care va lărgi posibilitățile agenților economici. 2.Implementarea cerințelor ajustate proporționale asigurării intereselor societății și protecției drepturilor agenților economici. 3.Stabilirea unor condiții similare cu cele din UE va facilita eliminarea barierelor din calea comerțului cu produsul analizat. 4.Produse calitative pentru consumatori. 5. Reglementarea detaliată a semințelor.	1.Cheltuieli administrative pentru elaborarea Legii despre semințe.

OPȚIUNEA I – „A nu face nimic”

Situația actuală în domeniul asigurării peții interne cu produse de semințele agricole nu este una normală. În cazul în care Guvernul a decis ajustarea legislației naționale la *acqui-ul comunitar*, iar proiectul nou de Lege încă nu a fost adoptat, s-a

creat un vid legislativ care poate avea consecințe negative pentru protecția consumatorului.

Aprobarea acestei Legi nu prezintă doar dorința ajustării legislației naționale cu cea comunitară ci situația reală existentă la moment pe piață, unde găsim semințe de o calitate proastă care nu sunt testate conform cerințelor internaționale.

Un alt neajuns al neadoptării prezentului proiect este neinformarea producătorilor despre cerințele de calitate și comercializare la nivel european. În aceste circumstanțe opțiunea de „a nu face nimic” și de a continua în același mod, nu are nici un avantaj. Dezavantajele și riscurile sînt atît de ordin social, cît și politic.

Riscuri

La nivel național nu va fi pe deplin îndeplinit Planul de acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în ceea ce privește armonizarea legislației naționale cu cea europeană prin aprobarea Legilor, Normelor, Reglementărilor tehnice, Regulamentelor. În acest ritm va fi tergiversată și politica Ministerului Agriculturii și Industriei Agroalimentare.

Avantaje potențiale – lipsa de cheltuieli administrative pentru elaborarea Legii despre semințe.

OPȚIUNEA II - „Reglementarea individuală (co-reglementare) - adoptarea din partea asociațiilor de agenți economici a unor instrucțiuni armonizate cu prevederile comunitare în domeniul semințelor”.

Această opțiune va evidenția atît riscuri financiare cît și economice care pot duce la investirea unor sume mari dar fără a avantaja situația și care nu vor stabili cerințe obligatorii de calitate, care trebuie respectate la producerea și/sau la comercializarea semințelor provenite atît din producția internă, cît și din import. Însă aceste cerințe necesită a fi completate și elaborate, deoarece va fi un avantaj atît pentru producători, cît și pentru importatorii de semințe.

Această opțiune nu va rezolva problema în sine.

Costuri.

Nu au fost identificate.

OPȚIUNEA III – „Legislație națională ajustată cu cea europeană în ceea ce privește Legea despre semințe”.

Legea despre semințe creează cadrul necesar de utilizare a normelor de testare și control conform cerințelor europene.

Odată cu aprobarea Legii, producătorii și importatorii vor fi obligați să respecte aceste cerințe. Cerințele ce urmează a fi aprobate sînt în concordanță cu realitățile pieței din Republica Moldova. Astfel, aceștia vor fi ghidați și se vor supune cerințelor reglementate.

Un alt beneficiu, va fi asigurarea principiului de proporționalitate a intereselor societății și protecției drepturilor agenților economici, ce va permite libera circulație a mărfurilor. Se va asigura transparența în luarea deciziilor de către organismele care eliberează certificatul de calitate.

Conformarea la cerințele legislației comunitare la import va avea un efect benefic asupra mediului de afaceri, deoarece va reduce reexportul semințelor neconforme în Uniunea Europeană și alte țări, semințele vor fi testate conform ISTA de un laborator acreditat, astfel îmbunătățind imaginea țării și protejînd exporturile producătorilor autohtoni.

Din momentul aprobării proiectului nominalizat vor avea de câștigat și consumatorii care vor dispune de produse mai calitative ceea ce va duce la creșterea calității produsului finit.

Costuri.

În linii generale costurile vor fi legate în primul rînd de elaborarea documentului propriu zis, dar aceste costuri sînt nesemnificative.

Producătorilor, aprobarea normei respective nu va genera costuri suplimentare deoarece ei deja la producere se folosesc de metodele și schemele Asociației Internaționale de Testare a Semințelor și Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Riscuri.

Nu va exista temei legal pentru importul semințelor de calitate conform legislației europene și internaționale.

Concluzii

Aspecte în privința implementării

Prin intermediul proiectului preconizat se prevede ca:

a) Responsabilitatea implementării Legii despre semințe se pune în sarcina Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare; organelor de control financiar și fiscal; organelor respective ale afacerilor interne și vamale. Implementarea acestor cerințe nu va genera costuri suplimentare semnificative pentru autoritățile publice responsabile pentru implementarea noilor reglementări. După cum s-a menționat anterior, toate autoritățile publice implicate în procesul impunerii își vor exercita atribuțiile în limitele competenței funcționale.

b) Proiectul nominalizat este preconizat de a intra în vigoare din momentul publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și va acționa pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe o perioadă nedeterminată de timp. În procesul consultărilor s-a stabilit că momentul publicării este optim pentru producătorii din domeniul nominalizat, datorită necesității acestora în reglementarea domeniului respectiv în termeni cît mai restrînși.

Termenul de intrare în vigoare a acestei norme v-a fi identificat în dependență de următorii indicatori:

- 1) termenul de elaborare a actului normativ național armonizat;
- 2) implementarea categoriilor pentru semințele bazate pe categoriile în UE;
- 3) implementarea sistemului de clasificare;
- 4) implementarea sistemului de etichetare în conformitate cu standardele UE.
- 5) implementarea sistemului de supraveghere și control.
- 6) de a elabora ghiduri, manuale, instrucțiuni pentru inspecții care vor fi implicați în procesul de control.

Recomandări

Este recomandată opțiunea 3, care va permite ajustarea la legislația europeană, dar și va asigura un nivel înalt de calitate pentru semințe și material săditor, ceea ce va permite intensificarea exportului de semințe, precum și asigurarea pieței interne cu material semincer autohton calitativ.

Astfel considerăm oportună examinarea și aprobarea Legii despre semințe, luînd în considerație avantajele evidente pe care le poate aduce proiectul preconizat în comparație cu cel existent, ținînd cont de importanța produsului finit.

20.12.2011 Nr. 03/10127

La Nr. _____ din _____

**Ministerul Agriculturii și
Industriei Alimentare**

Examinând proiectul Legii despre semințe, precum și proiectul hotărârii Guvernului privind aprobarea acestuia, parvenite spre avizare, relevăm următoarele.

Numerotarea elementelor structurale ale proiectului se va efectua după regula stabilită în art. 31 alin. (6) din Legea nr. 780 din 27 decembrie 2001 cu privire la actele legislative, care prevede că, alineatul poate avea diviziuni, însemnate, de regulă, cu litere latine mici și o paranteză. În cazul unor structuri mai complexe, aceste diviziuni se numerează cu cifre arabe și o paranteză. Diviziunile numerotate cu cifre pot avea subdiviziuni însemnate cu litere latine mici și o paranteză. În cazul în care subdiviziunile sau diviziunile însemnate cu litere latine se împart, componentele lor se însemnează cu cratimă. Astfel, potrivit normelor tehnicii legislative, nu este potrivită numerotarea elementelor structurale prin *cratimă*.

La art. 4, abrevierea IGSFCS se va substitui cu cuvântul „Inspectoratul”. La fel se va proceda pe tot parcursul textului.

La art. 5 alin. (2) data adoptării Legii privind protecția soiurilor de plante, se va indica în mod desfășurat (29 februarie 2008).

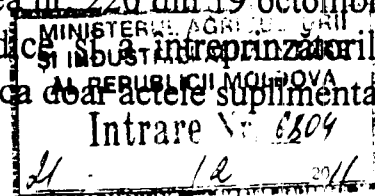
Referitor la Catalogul Soiurilor de Plante, urmează a se menționa în textul proiectului autoritatea care ține acest Catalog și forma în care este ținut. Suplimentar, se va menționa dacă, în cazul Catalogului, sânt aplicabile prevederile Legii nr. 71 din 22 martie 2007 cu privire la registre.

La art. 8 alin. (7) se va releva semnificație noțiunii de „buletin de analiză”. Propunem definirea acestei categorii la art. 2 din proiect.

La art. 11 alin. (1) urmează a se indica concret denumirea oficială a Registrului în care urmează a fi înregistrați agenții economici care comercializează semințe.

Ceea ce ține de necesitatea dispunerii de terenuri agricole, la art. 14, atragem atenția că este posibilă dispunerea de terenurile respective nu doar în posesie și folosință dar și cu drept de proprietate. Reieșind din aceasta redacția articolului respectiv urmează a fi revăzută.

La art. 14 alin. (2), menționăm că actele necesare de a fi prezentate pentru înregistrarea agenților economici sânt prevăzute de Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinderilor individuale. În proiectul supus avizării urmează a se indica doar actele suplimentare

care urmează a fi prezentate pentru înregistrare, în cazul în care acestea sunt necesare.

De asemenea, atenționăm că copiile de pe diplomele de studii urmează a fi prezentate după caz. Considerăm că deținerea unei diplome în domeniu nu este obligatorie. În redacția propusă reiese că diplomele de studii sânt o condiție obligatorie pentru înregistrare. Însă, pot exista specialiști dar care nu au făcut studii în domeniu.

Referitor la art. 15, atragem atenția că potrivit art. 35 din Legii privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, organ al înregistrării de stat este Camera Înregistrării de Stat. În atribuțiile Camerei intră înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ținerea Registrului de stat. Prin urmare considerăm că aceste funcții nu pot fi preluate de Inspectorat, după cum prevede proiectul.

În cazul în care se are în vedere o înregistrare suplimentară a agenților economici care desfășoară activități în domeniul producerii și comercializării semințelor de către Inspectorat, considerăm discriminator acest fapt. Statul trebuie să susțină inițiativa economică, potrivit principiilor constituționale. O înregistrare dublă ar contraveni acestor principii.

La art. 15 alin. (13), atragem atenția că publicarea anunțului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nu atrage după sine nulitatea certificatului pierdut. Mai mult, posesorul certificatului nu poate declara el însuși nulitatea acestuia. Această procedură ține de autoritatea emitentă. Totodată nule pot fi declarate actele care au fost eliberate cu încălcarea legii. În cazul celor pierdute, se va menționa despre nevalabilitatea lor.

De asemenea, la același alineat, urmează a se indica corect sursa de publicare (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova*).

Prevederile art. 16 alin. (3), (4), (5), (6), (7), precum și ale art. 17 nu constituie obiectul prezentei legi ci al unui regulament separat. Legea urmează a preciza doar autoritatea abilitată cu dreptul de a emite un asemenea regulament, precum și actul de aprobare a acestuia.

Art. 17. alin. (1) are o formulare confuză. Menționăm că agentul economic urmează să informeze despre modificarea datelor ce țin de activitatea de producere a semințelor, constituire, reorganizare și finalizarea activității, și nu informează despre modificarea datelor din registru, după cum prevede norma respectivă din proiect.

Referitor la art. 18 alin. (3), considerăm că acesta urmează a fi coroborat cu art. 15 alin. (6), în partea ce ține de termenul acordat pentru înlăturarea neconformităților.

La art. 22 alin. (1) se va indica nu doar alineatul ci și articolul la care se face trimitere.

Viceministru

Vladimir GROSU

**CENTRUL
PENTRU COMBATAREA CRIMELOR
ECONOMICE ȘI CORUPȚIEI AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С ЭКОНОМИЧЕСКИМИ
ПРЕСТУПЛЕНИЯМИ И КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 17/4189 din 10 11 2011
La nr. 07/4/495 din 21 octombrie 2011

**Domnului Ștefan Chitoroagă,
viceministru al agriculturii și
industrii alimentare**

Stimate domnule viceministru,

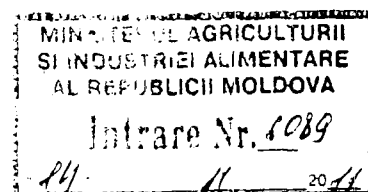
Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege despre semințe.

Anexă: potrivit textului – 4 (patru) file.

Cu respect,

vicedirector

Gheorghe RUSSU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

Legii despre semințe

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul de lege despre semințe (în continuare - proiect) are drept scop stabilirea unor garanții pentru economie statului, prin asigurarea pieții interne cu semințe și creșterea volumului de export.

Una din prioritățile acordate proiectului de către autor este armonizarea cadrului legal național cu legislația comunitară. Astfel, în conținutul proiectului sunt transpuse cerințele Directivei 2002/55/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de legume, Directivei Consiliului 401 din 14 iunie 1966 privind comercializarea semințelor de plante furajere, Directivei 2002/54/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea semințelor de sfeclă și altor norme europene. Întreg proces de armonizare în domeniu, va facilita circulația mărfurilor și va spori încrederea producătorilor față de stat. De asemenea, implementarea noilor prevederi va contribui la crearea unui cadru legal adecvat practicii europene și va servi drept garant pentru ocrotirea sănătății publice.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de către autor în favoarea promovării proiectului justifică necesitatea înaintării acestuia spre aprobare. Unul din aspectele binevenite ale proiectului reprezintă tendințele autorului de a înlătura barierele de ordin administrativ din calea agenților economici, având ca rezultat o liberalizare în domeniul producerii, păstrării și comercializării semințelor de plante agricole.

Reglementările proiectului vor avea un impact pozitiv în vederea asigurării conformității semințelor la cerințele internaționale stabilite, precum și protecției intereselor consumatorilor și ale statului prin asigurarea calității acestora.

Întrucât proiectul aduce atingere nemijlocită intereselor agenților economici și poate influența procesul de activitate al acestora, considerăm oportun de a menționa că noile reglementări au fost supuse analizei impactului de reglementare (în continuare – A.I.R.). Efectuarea A.I.R.-lui este o condiție obligatorie prevăzută de art. 13 al Legii nr. 235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Asupra obiecțiilor și recomandărilor referitoare la nivelul de corespundere a proiectului cerințelor legislative, ne vom expune în cadrul evaluării în fond.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în detrimentul interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat este plasat pe pagina oficială a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, plasând proiectul de act normativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La alin. (6) art. 15 - Dacă au fost depistate unele neconformități, în cazul neîndeplinirii

condițiilor prevăzute la articolul 14, inspectorul de comun acord cu solicitantul pot stabili un termen pentru înlăturarea acestora.

Din conținutul textului destingem că în cazul neîndeplinirii totale a condițiilor prevăzute în art 14, de către agenții economici pentru înregistrarea în Registrul producătorilor și/sau comercianților de semințe, aceștea pot avea o soluție alternativă acordată de alin. (6) art. 15 și anume, cea de a stabili individual printr-o înțelegere un termen suplimentar între inspectorul din cadrul Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer (în continuare - IGSFCS) și agentul economic pentru a înlătura neconformitățile.

Fomularea dată de către autor este cu o considerată lipsă de precizie, acordând discreții excesive reprezentanților IGSFCS vis-a-vis de agenții economici. Atenționăm că această normă este generatoare de corupție, deoarece în lipsa unei proceduri detaliate a condițiilor și a modului de încheiere a acordului, la fel și stabilirea unui termen expres acordat pentru înlăturarea neconformităților între aceștea doi, reprezentantul IGSFCS va fi în drept să stabilească, la propria latitudine, modul de încheiere a acordului și condițiile acestuia.

Fără o reglementare detaliată, actul de corupție se va putea manifesta ori de câte ori un agent economic nu va reuși întrunirea tuturor condițiilor prevăzute la art. 14 din proiectul de lege. Iar termenul acordat pentru înlăturarea neconformităților, la fel forma și conținutul acordului menționat la norma analizată, vor fi stabilite în mod subiectiv de inspectorul IGSFCS pentru fiecare agent economic în parte, în dependență de propriile interese și fără o reglementare normativă.

Astfel, autorul lasă la discreția autorităților publice din domeniu să determine independent condițiile acordului, ceea ce poate fi ușor interpretat în favoarea executorului și în detrimentul interesului public.

Recomandarea: Dacă într-adevăr scopul propus de autor este de a facilita modul de înregistrare a agentului economic, atunci aceasta trebuie făcută într-un mod bine reglementat, astfel încât să nu permită manifestarea unor acte de corupție. Prin urmare, recomandăm de a completa articolul cu un aliniat nou, în care sa stipuleze expres condițiile de fond și de formă a acordului menționat în contextul proiectului, precum și limitele termenului acordat pentru înlăturarea neconformităților depistate în momentul înregistrării agenților economici.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

La art. 19 - Constatarea contravențiilor și sancționarea lor se efectuează în conformitate cu Codul contravențional.

Din conținutul textului stabilim că prevederile normei se răsfrâng doar asupra agenților economici care activează în domeniu. Întrucât Codul contravențional la art. 184 prevede tragerea la răspundere și sancționarea cazurilor de încălcare a normelor tehnice privind producerea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor. Iar potrivit art. 414 a codului sus enunțat, organul constatator a cazurilor de contravenție este Inspectoratul General Agricol. Astfel, prevederile Codului contravențional vor

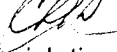
servi drept garant al respectării prezentului proiect de lege de către agenții economici care activează în domeniul producerii și comercializării semințelor.

Totodată, considerăm oportun de a menționa că proiectul de act legislativ nu conține careva prevederi speciale, care s-ar referi la responsabilitățile și sancțiunile instituțiilor responsabile de înregistrarea agenților economici, de efectuarea controlului semincer și testărilor soiurilor, în cazul încălcării reglementărilor acestuia. Capitolul II și III din proiect conține prevederi ce reglementează atribuțiile instituțiilor responsabile (IGSFCS, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante). Prin urmare, ca garant al exercitării obligațiilor ar servi sancțiunile aplicate față de acestea pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a atribuțiilor prevăzute la art. 3, 4 din proiectul prenotat. Lipsa responsabilităților și sancțiunilor acordă proiectului un caracter coruptibil.

Recomandarea: *Recomandăm completarea capitolului V cu reglementări noi în vederea stabilirii unor responsabilități și sancțiuni clare ce urmează a fi aplicate persoanelor cu funcții de răspundere, responsabile de efectuarea testărilor soiurilor de plante, înregistrarea agenților economici și efectuarea controlului de stat asupra calității semințelor, în cazul nerespectării prevederilor proiectului prenotat.*

Concomitent considerăm oportun ca art. 19 să fie expus în următoarea redacție: „Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage după sine răspunderea administrativă și penală, în conformitate cu legislația în vigoare.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007, de către

Cristina Diacenco
inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
08 Noiembrie 2011

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială www.cccec.md

MINISTERUL ECONOMIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО ЭКОНОМИКИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Пляца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб страница: www.mec.gov.md

04.10 2012 nr. 11-1014-C
La nr. _____ din _____ 20__

Cancelaria de Stat

Ministerul Economiei, conform competențelor sale funcționale, a examinat proiectul Hotărîrii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului de lege despre semințe” și pe margine acestuia comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost examinat în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător din data de 21 septembrie 2011 (Procesul-verbal nr.29).

Proiectul de lege conține unele prevederi care nu corespund cu prevederile avizate de către Grupul de lucru. În acest sens, expunem unele obiecții și propuneri din punct de vedere al corespunderii proiectului cu prevederile Legii nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

La **articolul 2** noțiunea „*certificat de calitate la import*” a fost modificată, cuvintele „*normele de calitate*” fiind schimbate cu cuvintele „*normele în vigoare*”. Considerăm că astfel de prevederi pot crea incertitudine.

De asemenea, și alte noțiuni au fost completate cu cuvintele „*prevăzute în normele în vigoare*” (alin. (2), 5), lit. b), și alin.(6), lit. c)) care pot crea incertitudine.

La **articolul 3 pct.3) lit. a)** este prevăzut că, organul central de specialitate „*propune Guvernului spre aprobare reglementări tehnice, cerințe, norme, regulamente și alte acte normative care reglementează producerea, prelucrarea, controlul calității și certificarea, plasarea pe piață a semințelor*”. Astfel de prevederi poartă un caracter general și pot fi aplicate pentru orice caz. Menționăm, că procesul Ghillotina 2 a avut ca scop eliminarea din legi a unor astfel de prevederi. De asemenea, Legea 235-XVI din 20.07.2006 prevede că legile stabilesc, pentru fiecare caz aparte, limitele de reglementare pentru Guvern și/sau pentru autoritățile administrației publice. Actele normative ale acestor autorități nu pot fi invocate în cazul în care nu corespund prevederilor prezentei legi (articolul 5, alin. (2)).

La **articolul 4 alin.(2) lit.m)** este specificat că organul de control semincer „*acordă asistență în instruirea profesională a agenților economici în domeniul producerii, prelucrării semințelor*”. În acest sens, menționăm că nu este clar dacă această instruire va fi obligatorie pentru agenții economici, care va fi costul acesteia, și cine va suporta cheltuielile.

La articolul 7, alin.(5) este prevăzut că „agenții economici înregistrați trebuie să respecte normele și cerințele în vigoare privind producerea, prelucrarea și plasare pe piață a semințelor....”. În varianta precedentă era prevăzută obligația agenților economici de a respecta tehnologiile de producere și de prelucrare a semințelor. Astfel, considerăm că aceste prevederi sunt mai largi și vor crea situații de incertitudine, deoarece nu este clar care norme trebuie să respecte agenții economici.

La articolul 10:

La alin.(4), lit.c) este prevăzut că anual va fi aprobată o listă de soiuri de către autoritatea publică centrală. În opinia noastră, prevederile respective vor crea situații de conflict. Astfel, considerăm că aceste norme urmează a fi excluse din proiect.

La alin.(5) lit.c), pentru obținerea avizului organului central de specialitate este stabilită necesitatea deținerii unui certificat de calitate eliberat de țara exportatoare. În varianta precedentă a proiectului de lege nu era certificatul respectiv. Nu este clar cum va fi respectată cerința respectivă în cazul în care în unele țări certificatul nu va fi necesar sau nu va fi prevăzut.

La articolul 12, alin.(1), p.1), lit. b) este specificat că pentru înființarea pepinierelor se admit numai proiectele elaborate de instituțiile specializate. Relatăm că, în comparație cu varianta anterioară au fost excluși agenții licențiați în domeniul proiectării. Considerăm că este o restrângere în activitatea de întreprinzător, fapt ce poate crea situații de monopol pe piață.

La articolul 13:

La alin.(6) este prevăzut că, în cazul neîndeplinirii condițiilor prevăzute la art.12, organul de control semincer stabilește un termen de maximum 20 zile pentru înlăturarea unor neconformități. Nu este clar sensul acestui termen.

La alin.(9) este stabilit la general conținutul certificatului de înregistrare. În opinia noastră, considerăm că urmează a clarifica și stabili mai detaliat conținutul certificatului respectiv. În caz contrar prevederile legii pot fi interpretate astfel că, pentru fiecare gen de activitate (producere, prelucrare, comercializare) va fi necesar un certificat aparte.

La articolul 15, alin.(1) este prevăzut că pentru introducerea modificărilor în Registru agentul economic este obligat, în termen de 3 zile lucrătoare, să prezinte cererea și documentele ce confirmă modificarea datelor. În acest sens, relatăm că acest punct a fost modificat esențial și nu în favoarea întreprinzătorului. Astfel, a fost exclusă declarația pe propria răspundere referitor la modificările datelor din Registru, prevăzută în varianta precedentă.

Totodată, a fost micșorat termenul de la 7 zile calendaristice pentru depunerea declarației pe propria răspundere pînă la 3 zile lucrătoare.

În opinia noastră, va fi o procedură în defavoarea întreprinzătorului, nerespectarea căreia va duce la consecințe negative pentru acesta. Este necesar de a reveni la varianta precedentă.

La articolul 18:

La alin.(1) sintagma „și cu alte acte normative ce reglementează domeniul respectiv” urmează a fi exclusă, dat fiind faptul că „controlul semincer, eliberarea certificatelor și supravegherea agenților economici înregistrați urmează să se efectueze în conformitate cu

prevederile prezentei legi”, conformându-se cu principiile de reglementare a activității de întreprinzător.

La **alin.(5)**, este stipulat că „semințele standard se supun unui control oficial în postcontrol pentru verificarea identității și purității varietale”. Evidențiem că aceste prevederi nu pot fi acceptate, deoarece considerăm că este dreptul agentului economic să efectueze un asemenea control.

Prevederile **articolului 19**, care prevăd împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer, au fost lărgite considerabil față de varianta precedentă. Varianta precedentă stabilea doar inspecția în câmp și atribuțiile necesare inspecției respective.

Proiectul de lege prezentat stabilește atribuții mai largi de control și se referă la controlul activității de întreprinzător, fapt ce necesită a fi reglementat mai detaliat în proiectul prezentat, fiind stabilite condițiile și procedurile de control în conformitate cu Legea nr.235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și cu Legea nr.131 din 08.06.2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. O altă soluție ar fi revenirea la prevederile din varianta precedentă a proiectului.

La **articolul 20** referitor la intrarea în vigoare a legii.

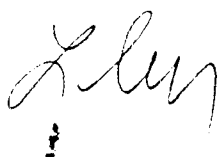
Insistăm la varianta precedentă, conform căreia era stabilită intrarea în vigoare în termen de 6 luni de la data publicării, **cu excepția alin.(2)**, fapt ce permitea ca la data intrării în vigoare a legii, Guvernul să reușească să efectueze cele prescrise. Astfel de prevederi vor crea toate premisele pentru ca legea să fie aplicabilă și funcțională din momentul intrării acesteia în vigoare.

Este necesar de a include în proiectul de lege prezentat prevederile referitor la agenții economici licențiați la momentul intrării în vigoare a legii. În caz contrar, toți agenții economici din domeniu, care activează la moment în baza licenței, vor fi nevoiți să obțină certificatul de înregistrare conform condițiilor și procedurilor stabilite în legea respectivă.

În acest sens, considerăm rațional de a completa **art.20** cu un alineat nou, care ar prevedea că „Licențele de activitate eliberate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi rămîn valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate”.

Ținînd cont de faptul că obiecțiile în cauză le apreciem drept esențiale, proiectul în cauză se coordonează în condițiile avizului dat.

Viceprim-ministru,
ministru

Valeriu LAZĂR

MD-2033, Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale, 1
tel. +373-22-25-01-07, fax +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Pagina web: www.mec.gov.md

МД-2033, Кишинэу, Пяца Марий Адунэрь Национале, 1
тел. +373-22-25-01-07, факс +373-22-23-40-64
E-mail: mineconcom@mec.gov.md
Веб-страница: www.mec.gov.md

2508 2011 nr. 4445
La nr. _____ din _____ 20 ____

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Prin prezenta, relatăm că Ministerul Economiei a reexaminat proiectul Legii despre semințe în redacție nouă, și comunică următoarele obiecții.

Preambulul legii urmează a fi transferat în „Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII”, în conformitate cu prevederile art.30 litera c) din Legea privind actele legislative nr. 780-XV din 27.12.2001.

În contextul prevederilor alin.(3) din art.5 care menționează că „testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante ce pot fi cultivate în Republica Moldova, se efectuează în cadrul centrelor de testare, instituțiilor și laboratoarelor acreditate de profil”, urmează de revăzut funcția principală de testare a Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, prevăzută în alin.(1) din același articol.

În art.11 alin.(5) sintagma „certificatul de calitate” urmează a fi înlocuită cu sintagma „certificatul de calitate provizoriu”, în conformitate cu noțiunea acestuia prevăzută în art.3 din proiect.

La art.11 alin.(7) litera c) urmează a fi exclusă deoarece nu reprezintă un document ci o concretizare care deja se regăsește în literele b) și c). În același context urmează de modificat și alin.(10) din același articol.

La art.12 alin.(1), înainte de cuvintele „fizice ori juridice”, urmează de adăugat cuvântul „persoanelor”. Iar propoziția a doua din alin.(2) al aceluiași articol urmează a fi exclusă ca fiind fără sens.

Cerințele pentru înregistrarea agenților economici în Registrul producătorilor și/sau comercianților de semințe prevăzute în art.13, sînt o situație de dublare a condițiilor anterioare de licențiere, ceea ce nu va diminua povara administrativă a agenților economici. Totodată, referitor la procedurile și condițiile de înregistrare, acestea trebuie să fie stabilite în lege fără a face trimitere la un Regulament de înregistrare. Se impune de a exclude sintagma „agenții economici licențiați în domeniul proiectării”, deoarece genul de activitate „proiectarea plantațiilor pomicole, bacfere și viticole; producerea și/sau comercializarea semințelor, materialului de înmulțire și săditor” nu este supus licențierii (art.8 al Legii nr. 451/30.07.2001 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător a fost modificat prin Legea nr.176 /15.07.2010, în vigoare 10.11.2010).

01 66 4740

Titlul art.15 se va expune în redacția: "Sistarea temporară sau anularea înregistrării agentului economic din Registrul producătorilor și/sau comercianților de semințe".

La art.17 alin.(1) urmează de indicat concret care este „*autoritatea administrației publice centrale, abilitată cu funcții de control semincer pe teritoriul Republicii Moldova*” excluzând cuvintele „*sunt aprobate de Guvern*”. De asemenea, de adus în concordanță în întreg textul proiectului denumirea „*autorității administrației publice în domeniul supravegherii fitosanitare și controlului semincer*”.

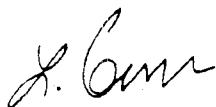
Prevederile art.17 alin.(2) litera f) urmează a fi aduse în concordanță cu prevederile alin.(4) din același articol.

Alineatul (5) din art.17 urmează a fi exclus, fiind stabilite doar în lege care sunt categoriile biologice, pentru a se respecta principiul previzibilității reglementării activității de întreprinzător.

La art.19 de exclus numerotarea alineatului unic și înainte de cuvintele „mărimea taxelor” de completat cu cuvintele „metodologia de calculare și”.

La art.20 alin.(1) literele b), d) și e) privind abrogarea unor hotărâri de Guvern de către Parlament, urmează a fi prevăzute într-un alineat aparte ca propunere de abrogare.

În proiectul de lege urmează a fi incluse prevederi ce țin de subvenționarea din partea statului a producției de material semincer, precum și implementarea unui sistem performant de control de calitate și fitosanitar al importurilor și exporturilor de semințe și material săditor, întru îndeplinirea acțiunilor asumate de Guvern în cadrul Programului de activitate „Integrare Europeană: Liberate, Democrație, Bunăstare 2011-2014”.

Valeriu Lazăr
Viceprim-ministru,
Ministru

Republica Moldova, MD-2033, mun. Chișinău, Piața Marii Adunări Naționale 1, Casa Guvernului, etajul 2, of. 226, tel./fax. 250-533

27 09 2011 nr. 04/1-GL- 95
La nr. _____ din _____ 2011

**Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare al Republicii Moldova**

La nr.07-5/439 din 16.09.2011

Prin prezenta, aducem la cunoștință că în cadrul ședinței Grupului de lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător, care s-a întrunit la 21 august 2011, a fost examinat proiectul legii despre semințe.

În acest context, expediem pentru examinare și luare în considerare a prevederilor din procesul-verbal nr.28 al ședinței Grupului de lucru și opinia consultantului din cadrul Secretariatului de Evaluare a Impactului de Reglementare.

Anexă: - 4 fișe.

Președintele Grupului de lucru

Sergiu CIOBANU

Ex. Ludmila Țîmbaliuc,
tel.250-533

Procesul - verbal nr.28
al ședinței Grupului de Lucru pentru reglementarea activității de întreprinzător
în Republica Moldova

21 septembrie 2011

Casa Guvernului, sala de ședințe,
et.2, biroul 246

A prezidat: dl Armașu Dinu, vicepreședintele Grupului de lucru, Director executiv, Asociația Investitorilor Străini

Au participat:

Membru Grup			
1.	Palii Lilia	Ministerul Economiei	Directorul Direcției generale dezvoltarea mediului de afaceri
2.	Hadei Eduard	Camera de Licențiere	Director-adjunct
3.	Iliș Cezar	Ministerul Economiei	Șef-adjunct al Direcției politici de reglementare a activității de întreprinzător
4.	Goncear Valeriu	Ministerul Sănătății	Șef al Secției prevenție în sănătate publică
5.	Dragan Mihai	Camera Înregistrării de Stat	Șef al Direcției juridice
6.	Bejan Raisa	Uniunea Producătorilor de Zahăr	Vicepreședinte
7.	Toncu Sergiu	Camera de Comerț Americană	Manager de proiect
8.	Leșan Ion	Clubul Oamenilor de Afaceri „TIMPUL”	Director executiv
9.	Harea Sergiu	Camera de Comerț și Industrie	Director al Departamentului marketing și consulting
10.	Dațco Eugen	Uniunea Transportatorilor și Drumarilor	Director executiv
11.	Țmbaliuc Ludmila	Ministerul Economiei	Secretar al Grupului de lucru, consultant superior în Direcția politici de reglementare a activității de întreprinzător
INVITAȚI			
1.	Borș Adriana	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Consultant în Direcția agricultură ecologică și irigare
2.	Rusu Dumitru	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	Șef de Direcție
3.	Silitrari Anatolie	Ministerul Economiei	Șef al Direcției protecția consumatorilor și supravegherea pieței
4.	Bîzgu Maria	Ministerul Economiei	Șef-adjunct al Direcției protecția consumatorilor și supravegherea pieței
Experți			
1.	Chelaru Oleg	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare

2.	Boțan Nicolae	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Evaluării Reglementare	Secretariatul Impactului de
3.	Ermurachi Victor	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Evaluării Reglementare	Secretariatul Impactului de
4.	Onu Mihail	Unitatea de Implementare a Proiectului Băncii Mondiale de Ameliorare a Competitivității	Consultant, Evaluării Reglementare	Secretariatul Impactului de

Ședința a fost deschisă de domnul Dinu Armașu, vicepreședintele Grupului de lucru. Referitor la modificările din Agenda ședinței de azi a menționat că la solicitarea autorităților chestiunile 1 și a 4 au fost suspendate.

**Examinarea Analizei preliminare a impactului de reglementare efectuată asupra
necesității elaborării proiectului de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea
Regulamentului privind modul de efectuare de către Agenția pentru Protecția
Consumatorilor a activităților de supraveghere a pieții,
elaborată de Ministerul Economiei**

Cuvîntul i s-a oferit dlui Boțan Nicolae, consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare, care a comunicat că Analiza preliminară a Impactului de Reglementare asupra necesității elaborării proiectului de hotărîre a Guvernului susnominalizat a fost examinată în baza Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006. Urmare examinării s-a constatat că componenta juridică este dezvoltată destul de amplu. Totuși, nu este clară deficiența din perspectiva juridică. În descrierea legislației actuale nu sunt oferite și carențele din care să transpară lacuna legislativă în privința reglementării complete a procedurilor, drepturilor și obligațiilor părților implicate în actul de control de stat. Elementul analitic este unul destul de ambiguu. La fel, nu este clarificată în totalitate magnitudinea problemei, conform Metodologiei compartimentul dat trebuie să explice motivul apariției problemei și să estimeze dimensiunea acesteia. La compartimentul "Costurile majore și beneficiile anticipate ale intervenției statului" este necesar de prezentat informația aferentă cu date estimative și statistice, care ar permite de a face concluzii în valori calitative și cantitative în așa fel, încât în urma analizei costurilor și beneficiilor să poată fi deduse beneficiile nete, pentru a delimita clar opțiunea cea mai oportună și eficientă. Concomitent, s-a atenționat asupra necesității îmbunătățirii compartimentului "Strategia de consultanță". Pentru a fi în concordanță cu cerințele Metodologiei, analiza prezentată necesită îmbunătățiri și completări în plan conceptual și tehnic, luând în considerare obiecțiile și sugestiile expuse în opinie. Mai detaliat a se vedea opinia anexată.

S-a decis:

1. De a accepta Analiza preliminară a impactului de reglementare efectuată asupra necesității elaborării proiectului de hotărîre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului privind modul de efectuare de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor a activităților de supraveghere a pieții cu luarea în considerare a propunerilor și obiecțiilor din opinie.

2. Autorii vor prezenta varianta îmbunătățită a AIR-lui și proiectul de hotărîre în cauză în una din ședințele ulterioare ale Grupului de lucru.

**Examinarea proiectului legii despre semințe, elaborat de Ministerul
Agriculturii și Industriei Alimentare**

Cuvîntul i s-a oferit dlui Ermurachi Victor, consultant, Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare, care a menționat că Analiza preliminară a impactului de reglementare privind necesitatea elaborării proiectului în cauză a fost examinată și acceptată în cadrul ședinței Grupului de lucru din 10.08.2011, procesul-verbal nr.24.

Referitor la proiectul de lege propriu-zis, acesta a fost examinat din punct de vedere al corespunderii cu principiile și criteriile Legii nr.424-XV din 16.12.2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător și Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. În rezultatul examinării s-a constatat că proiectul a fost modificat și completat în *urma* discuțiilor și consultărilor. Au fost sistematizate prevederile referitor la importul și exportul semințelor, producerea, prelucrarea, comercializarea, ambalarea și etichetarea semințelor. Proiectul de lege reglementează detaliat condițiile și procedura de înregistrare a agenților economici pentru activități în domeniul semincer, fiind stabilite modelele de cereri și de alte documente. Sunt prevăzute și procedurile de sistare a activităților în domeniul semincer. Totodată, unele prevederi din proiect necesită a fi modificate, în unele cazuri redactate. Este necesar de a concretiza prevederile articolului 1, prin care se stabilesc scopul și obiectul de reglementare a legii. La fel, sunt necesare precizări privitor la eliberarea certificatului provizoriu la importul semințelor, valabilitatea acestuia (art. 8). Ceea ce ține de prevederile alin. (1) și (2) din articolul 13 (procedura de înregistrare), acestea necesită a fi corelate cu alte prevederi din articolul respectiv. Alte propuneri și obiecții sunt expuse în opinie. A se vedea opinia anexată.

S-a decis:

1. De a aviza pozitiv proiectul legii despre semințe cu luarea în considerare a propunerilor și obiecțiilor expuse în opinie.

2. Autorii vor prezenta varianta definitivată a proiectului de lege în cauză SEIR pentru verificare, care ulterior va fi transmis membrilor Grupului de lucru pentru informare.

Vicepreședintele Grupului de lucru

Dinu ARMAȘU

**Opinie
referitor la proiectul legii despre semințe**

I. Introducere

Proiectul legii despre semințe a fost prezentat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Autorii au efectuat unele modificări în AIR pentru proiect conform deciziei Grupului de lucru.

II. Analiza actului din punct de vedere a corespunderii principiilor și criteriilor Legii nr.424-XV și Legii nr.235-XVI

În rezultatul examinării documentului expunem următoarele:

Proiectul a fost modificat și completat în rezultatul discuțiilor și consultărilor. Au fost sistematizate prevederile referitor la importul și exportul semințelor, producerea, prelucrarea, comercializarea, ambalarea și etichetarea semințelor.

Proiectul reglementează detaliat condițiile și procedura de înregistrare a agenților economic pentru activități în domeniul semincer, fiind stabilite modelele de cereri și de alte documente. Sunt prevăzute și procedurile de sistare a activităților în domeniul semincer.

Proiectul a fost modificat la compartimentul inspecției în câmp și certificării calității semințelor.

Totodată, unele prevederi din proiect necesită a fi modificate, în unele cazuri redactate. Necesită concretizări prevederile articolului 1, prin care se stabilesc scopul și obiectul de reglementare a legii.

Sunt necesare precizări referitor la eliberarea certificatului provizoriu la importul semințelor, valabilitatea acestuia (art. 8).

Prevederile alin. (1) și (2) din articolul 13 (procedura de înregistrare) necesită a fi corelate cu alte prevederi din articolul respectiv. Prevederile alin. (10), (11) din articolul 13 trebuie stabilite în articolul 12 (prelucrarea, comercializarea și utilizarea semințelor).

Este necesar de a da denumiri la articolele 18, 20, 21. Totodată, articolul 13 trebuie divizat în două articole – inspecția în câmp și certificarea calității semințelor. Prevederile alin. (4) și (6) din articolul 18 necesită a fi unificate.

Este necesar de a exclude prevederile articolului 21, prin care se abrogă unele hotărâri de Guvern.

Concluzii și recomandări:

Proiectul legii despre semințe poate fi avizat pozitiv, fiind luate în considerație recomandările din opinie.

~

19.09.2011
Victor Enache
Tel. 250-552, 069147859

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

str. Vasile Alecsandri 2,

MD-2009, mun. Chișinău,

Tel. +373 22 729907; +373 22 268818;

Fax. +373 22 738781,

www.ms.gov.md

e-mail: office@ms.gov.md

ул. Василе Александри 2

MD-2009, мун. Кишинэу,

Тел. +373 22 729907; +373 22 268818;

Факс. +373 22 738781,

www.ms.gov.md

e-mail: office@ms.gov.md

2006/1 nr 019/1489

La 06-4/279 din 14.06.2011

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare
Dlui Viceministru, Viorel Guță

Ministerul Sănătății a examinat proiectul Legii despre semințe și vă comunică
că obiecții și propuneri nu are.

Viceministru

Mihai MAGDEI

V.Goncear
26-88-62

3687

01

07

11

2005, mun. Chișinău, str. Cosmonauților 7

tel.: 22-66-29

13.07.2011 nr. 11/12-09/1495
La nr. 06/4/279 din 14.06.2011

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

Ministerul Finanțelor a examinat proiectul de lege despre semințe și pe problemele ce țin de competența sa, comunică următoarele.

Conform proiectului Matricei de politici a suportului bugetar din partea Băncii Mondiale, acțiunea de reformă ce ține de modernizarea procedurilor pentru testarea soiurilor de plante și înregistrarea acestora, presupune implementarea unor reforme, inclusiv, abolirea Consiliului Național pentru Soiuri de Plante.

Astfel, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmează să perfecteze proiectul de lege, în sensul aducerii prevederilor acestuia cu acțiunile din matrice.

Totodată, informăm că în prezent a fost elaborat și prezentat Parlamentului Republicii Moldova spre examinare și adoptare proiectul Clasificatorului unic al funcțiilor publice, în conformitate cu care urmează să fie actualizată toată legislația ce reglementează activitatea autorităților publice centrale și locale.

Ministru

Veaceslav Negruța

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova
The National Confederation of Employers of the Republic of Moldova

**MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
INDUSTRIEI ALIMENTARE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

nr. 0611-14 din 19.07.2011
la nr. 06/ - 4/279 din 14.06.2011

Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova a examinat și
avizează pozitiv proiectul Legii despre semințe.

Președinte CNPM

Ing. Leonid CERESCU

MINISTERUL
MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD 2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
tel. 20-45-07, tel/fax 22-68-58
E-mail: egreta@mediu.gov.md

МИНИСТЕРСТВО
ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD 2005 мун. Кишинэу, ул. Космонавтов 9
тел. 20-45-07, тел/факс 22-68-58
E-mail: egreta@mediu.gov.md

24. 06. 2011 Nr. 04-07/1061

La nr. 06-9/249 din 14. 06. 2011

Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare

Ministerul Mediului a examinat proiectul Legii despre semințe și comunică
lipsa de obiecții și propuneri.

Viceministru

Lazăr CHIRICĂ

**ACADEMIA DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI**

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD – 2001,
Chișinău, Republica Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

**ACADEMY OF SCIENCES OF
MOLDOVA**

1, Ștefan cel Mare Ave.
MD – 2001,
Chisinau, Rep. of Moldova
tel: (373 22) 27-14-78
Fax: (373 22) 54-28-23
E-mail: consiliu@asm.md

1584-14/8
Nr. 1584-14/8 din 10.10.2011
La nr. 06-4/279 din 10.10.2011

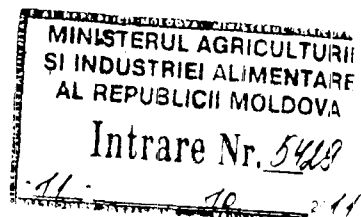
**Domnului Ștefan CHITOROAGĂ,
Viceministru al Agriculturii și Industriei
Alimentare al Republicii Moldova**

**AVIZUL
Academiei de Științe a Moldovei**

Academia de Științe a Moldovei a examinat repetat proiectul modificat al Legii despre semințe și avînd în vedere că propunerile înaintate anterior în avizul nr. 01-5/184 din 28.06.2011 au fost luate în considerare, Academia de Științe a Moldovei avizează proiectul Legii despre semințe integral.

Cu profund respect,

**Secretar științific general al AȘM,
doctor habilitat, profesor universitar** *Ion Guceac* **Ion GUCEAC**

nr. 969
din 2012 MAI 31

**Ministerul Agriculturii
și Industriei Alimentare**

bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
MD-2004, mun. Chișinău

La nr.07-4/200
din 28.05.2012

Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a examinat repetat *proiectul Legii despre semințe* și, reieșind din competența sa funcțională, consideră că, la definitivarea acestuia, este necesar a se ține cont de următoarele.

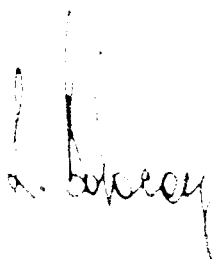
1. Ținând cont de prevederile art.17 din proiect, propunem de completat alin.(2) al art.4 din proiect cu atribuția Inspectoratului General de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer privind suspendarea sau anularea înregistrării agentului economic din Registrul agenților economici înregistrați. Totodată, în titlul art.17 din proiect, în scopul utilizării uniforme a terminologiei, de substituit sintagma „Sistarea temporară” prin cuvântul „Suspendarea”.

2. La art.5 alin.(2) din proiect, după textul „ca organ de expertiză” este necesar de completat cu sintagma „la solicitare”, precum și, reieșind din prevederile art.4 al Legii nr.39-XVI din 29.02.2008 privind protecția soiurilor de plante (Legea nr.39/2008), în propoziția doi din acest alineat urmează de substituit sintagma „drepturile de autor asupra unui soi obținut și protejat” cu sintagma „protecție juridică unui soi”. Tot aici, la alin.(3), de exclus sintagma „ce pot fi”.

3. La art. 6 alin (3) de exclus sintagma „iar litigiile se soluționează în conformitate cu prevederile Legii nr. 39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante”.

✕ La expunerea articolelor 8, 9 și 11 din proiect, ce vizează importul, exportul, reexportul, condiționarea, prelucrarea, comercializarea și utilizarea semințelor, urmează de indicat că acțiunile în cauză pot fi desfășurate doar cu autorizația titularului de brevet, care, în conformitate cu art. 15 al Legii nr.39/2008, are dreptul exclusiv asupra brevetului și asupra soiului protejat prin brevet.

✕ Alin.(7) al art.17 din proiect propunem de completat cu lit. c), având următorul cuprins: „c) încălcarea dreptului exclusiv al titularului de brevet.”

Lilia BOLOCAN,
Director General